

Upravnstvo. Ljubljana, Knafljeva 6
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto
78.180, Wien št. 105.241.

Jubilej naših novinarjev

Včeraj se je zaključil v Splitu jubilejni kongres Jugoslovenskega novinarskega združenja. Minilo je dvajset let, kar je bila ustanovljena skupna organizacija poklicnih novinarjev v Jugoslaviji. Dvajsetletna preteklost tega pomembnega stanovskega združenja je nemalo značilna tudi za dvajsetletno borbo za ustalev in uravnoteženje pokrajinskih in drugih interesov v jugoslovenski skupnosti. Najboljše sodelavci našega tiska, sodelavci javnega mnenja, izraževalci tolikih nastrojenosti in nazorov in interesov — novinarji — so si umeli kljub vsem političnim razlikam ustvariti skupno organizacijo stanovsko socialnega in reprezentativnega značaja. Niti najtežje krize našega političnega življenja niso mogle omajati te hvale vredne skupnosti. Zato je dvajsetletna preteklost novinarske stanovske organizacije poučna tudi za druge sloje. Dejstvo, da so novinarji iz vseh delov Jugoslavije, ki so se v nedeljo in v ponedeljek zbrali na jubilejnim kongresu, vzlic napetemu ozračju in raznim razdvajajočim nagibom ohranili že tradicionalno skupnost svoje organizacije, je dober kačipot vsemu našemu javnemu življenju: Vzlic vsem težkotam in nasprotjem je treba neprestano, z neomahljivo voljo iskati poti k sporazumu, k uravnoteženju nasprotujočih si sil in interesov.

Značilno je, da so prav ljubljanski novinarji v trenutku, ko so likvidirali predvojno »Društvo slovenskih časnika«, ustanovili »Društvo jugoslovenskih novinarjev« kot strogo stanovsko organizacijo. Že v imenu tega društva je bila izražena želja po skupnosti. Ljubljansko društvo je vzdrževalo tesne stike s Hrvatskim novinarskim društvom v Zagrebu. In značilno je zopet, da je prav Hrvatsko novinarsko društvo na svojem obnem zboru v septembru l. 1919 predlagalo sklicanje skupnega kongresa in ustanovitve enotne stanovske organizacije vseh novinarjev v Jugoslaviji. Značilno je vse to zaradi tega, ker tudi ta primer priča, koliko iniciative za skupnost in za narodno povezanost v Jugoslaviji je prihajalo prav iz Zagreba in iz Ljubljane.

A že takoj pri prvih pogajanjih je bilo videti, da si Zagreb in Ljubljana predstavljata skupnost kot zvezo avtonomnih društev, medtem ko so v Beogradu zastopali tudi tu strogo centralistično stališče. Sklenjen je bil kompromis, ki je dal posameznim sekcijam notranjo samoupravo in jih povezal v združenje s sedežem v Beogradu. Tako sta se v eni izmed važnih in vplivnih stanovskih organizacij uravnovesili avtonomistično in centralistično, sredobeno in sredotežno načelo. V poznejšem času je ta problem še prihajal v pretres, govorili so o federativni zvezi sekcij in urejali odnose med centralno upravo in pokrajinskimi sekcijami, toda misel skupnosti je vedno zmagovala nad skušnjavo razedinjenja, v vsakršnem položaju se je vedno našla možnost kompromisa, samo da je bila ohranjena skupnost.

Le-te niso zahtevali samo idealni ozir, ona je izhajala iz zdravega občutja, da bodo novinarji samo v skupni organizaciji uspešno uveljavljali socialne in druge interese svojega stanu. Njihovi zbori in kongresi so bili vedno nekaki miniaturni parlamenti, na katerih so se pod temi ali onimi gesli tolkli med seboj interesi posameznih skupin in interesi skupnosti. Vedno je prevladovalo stališče, da je v socialni borbi skupnost potrebnejša in koristnejša kakor pa še tako »sijajna osamljenost« posamezne skupine. Pri tem pa je bilo vedno jasno, da skupnost ne trpi hegemonije tega dela nad onim in da je mogoča samo na pravilni in pravični razdelitvi kompetenc in sredstev. Tako so se v teh novinarskih parlamentih uspešno reševala vprašanja sporazuma, ki so v širšem narodnem in političnem življenju še vedno nerešena in še vedno akutna.

V teh dvajsetih letih stanovske organizacije novinarjev Jugoslavije — ne pozabimo, da so v nji bili in so še enakopravno zastopani tudi tovariši iz tiska narodnostnih manjšin — so bila rešena nekatera važna vprašanja. Tako je po vztrajnem prizadevanju Jugoslov. novinarskega združenja država z uredbo iz l. 1926 uredila nameščenjske in delovne odnose novinarjev. Druga važna zmaga je bila dosežena nedavno ko se je izpolnila stara zahteva naših novinarjev po pokojniškem zavarovanju. Z njo je bil položen trden temelj socialni ustalitvi in starosti preskrbi poklicnih novinarjev. V bližnjem času je pričakovati noveliziranja novinarske uredbe iz l. 1926 in novo ureditev režima o tisku (tiskovnega zakona), ki je ne glede na politične momente potreben revizije

PODPIS VOJAŠKE POGODBE MED ITALIJO IN NEMČIJO

Pogodbo sta včeraj v Berlinu podpisala italijanski zunanji minister grof Ciano in nemški zunanji minister Ribbentrop

Berlin, 22. maja. a. Danes ob 11.10 je bila podpisana nemško-italijanska vojaška zvezna pogodba.

Se mnogo pred ceremonijo se je zbrala velika množica na ulicah v bližini zunanjskega ministrstva. Malo pred 11. uro je prišel grof Ciano v družbi generala Parianija in drugih članov delegacije v novo poslopje kancelarstva, pozdravljen z navdušenim vzklikanjem množice. V veliki dvorani je grof Ciano čakal v. Ribbentrop. Navzočni so bili tudi nemški vrhovni poveljnik v. Keitel, maršal Göring, general v. Brauchitsch, admiral Raeder in drugi. Na dolgi mizi so bili razgrnjeni protokoli, ki sta jih ministra podpisala. Grof Ciano je prvi podpisal, nato pa Ribbentrop. Takoj po podpisu sta oba zunanjska ministra odšla iz dvorane k voditelju rajha, ki ju je sprejel v svojem delovnem kabinetu. Kmalu nato sta se oba ministra vrnila v sprejemno dvorano in prebrala po radiu izjavo o sklenitvi zveze. Potem sta pa oba spet odšla k voditelju rajha. Avdience je trajala nad eno uro. Hitler je izročil grofu Ciano najvišje nemško odlikovanje, red zlatega orla.

Po podpisu pogodbe je poslal Hitler italijanskemu kralju tole brzojavko:

V tem zgodovinskem trenutku bi želel izreči Vašemu Veličanstvu svoje globoko zadovoljstvo, da sta naša dva naroda v neločljivem prijateljstvu zvezana med seboj s skupno usodo.

Italijanski kralj je odgovoril: Čutim potrebo, da vam izrazim svoja najprisknejša čustva kot zaveznik in prijatelj in da vam istočasno pošljem svoje najiskrenejše želje za napredek in veličino vaše države, ki je zvezana z Italijo z neločljivimi vezmi in globoko skupnostjo koristi ter vzajemnih odločitev.

Vsebina pogodbe

Berlin, 22. maja. AA. (DNB) Pakt prijateljstva in zveze med Nemčijo in Italijo pravi uvodoma:

Ker je za večne čase skupno določena meja med Nemčijo in Italijo in ustvar-

jena Unija vzajemne pomoči in podpore, izražata obe vladi ponovno svojo zvestobo politiki, za katere temelje in cilje sta se že prej dogovorili, politiki, ki je žela uspehe tako s stališča varnosti interesov obeh držav, kakor tudi za ohranitev miru v Evropi. Trdno združeni med seboj tako z duševno sorodnostjo svojega svetovnega nazora kakor tudi z obsežno solidarnostjo svojih interesov, sta nemški in italijanski narod trdno odločena, da se bosta v bodoče ramo ob ramo z združenimi močmi zavzemala za zaimenjenje svojega življenjskega prostora in za ohranitev miru.

Pakt vsebuje naslednje odredbe:

Cl. 1. Obe pogodbeni stranki bosta trajno v medsebojnih stikih, da se med seboj dogovorita o vseh skupnih interesih ali o vseh vprašanjih, ki se tičejo položaja v Evropi kot celoti.

Cl. 2. Če bi bili skupni interesu visokih podpisnic ogroženi po kakršnihkoli mednarodnih dogodkih, se bosta takoj zatekli k pogodbini in ukrenili potrebne ukrepe za varstvo svojih interesov. Če bodo varnost ali drugi interesi ene izmed podpisnic ogroženi od zunaj, bo druga podpisnica dala ogroženi stranki vso svojo politično in diplomatsko podporo, da se ta nevarnost odpravi.

Cl. 3. Če bi se v nasprotju z željami in upi visokih podpisnic zgodilo, da bi se ena izmed podpisnic zapletla v vojno s katero drugo državo ali z drugimi državami, ji bo druga podpisnica kot zaveznica takoj pomagala z vso svojo vojaško močjo na kopnem, na morju in v zraku.

4. Da bi mogli v danem primeru obe državi pogodbenici izpolniti v točki 3. prevzete obveznosti, bosta vladi obeh držav še bolj poglobili medsebojno sodelovanje na vojaškem področju in na področju vojne industrije.

Cl. 5. Visoki podpisnici se obvezata že zdaj, da bosta v primeru vojne, ki bi se vanjo skupno zapletli, sklenili premirje in mir samo v popolnem medsebojnem soglasju.

Cl. 6. Obe visoki pogodbenici se zavadata pomena svojega skupnega razmerja

do prijateljskih držav. Odločeni sta to razmerje tudi v bodočnosti vzajemno razvijati v duhu soglasnih koristi, ki ju vežejo z omenjenimi državami.

Cl. 7. Ta pakt stopi v veljavo v trenutku podpisa. Obe visoki podpisnici sta se zedinili, da bo prvo razdobje njegove veljave trajalo 10 let, pred potekom tega roka se bosta pa o praviem času dogovorili glede podaljšanja veljave pakta.

Japonska pozdravlja zvezo

Tokio, 22. maja. br. Japonska politična javnost je z velikim zanimanjem pričakovala sklenitev vojaške zvezne pogodbe med Italijo in Nemčijo. Politični krogi naglašajo, da je Japonska slej ko prej pripravljena v okviru in duhu pakta proti kominterni sodelovati z obema srednjeevropskima velesilama. To je danes v kratki izjavi potrdil tudi zastopnik japonske vlade v razgovoru z novinarji, ki je naglasil, da je japonska vlada vzdržljiva sprčo zvezne pogodbe med obema prijateljskima državama, ki bo v še vse večji meri dala izraza njuni skupni politični smeri.

Se včeraj so se v japonskih političnih krogih širile vesti, da bo najbrž tudi Japonska v kratkem pristopila k zvezi, ki je bila danes sklenjena v Berlinu. Po informacijah, ki jih je zbral poročevalec londonskega lista »Times«, pa kaže, da se japonska vlada še ni mogla odločiti za tak usoden korak. Na Japonskem so si na jasnem, da bi pristop Japonske k zvezni pogodbi z Nemčijo in Italijo do skrajnosti poostil napetost, ki že sedaj vlada v odnosih med Japonsko na eni ter Rusijo, Anglijo in Zedinjenimi državami na drugi strani. Po informacijah poročevalca omenjenega londonskega lista se je na sobotni seji japonskega ožjega kabineta pojavilo zaradi tega vprašanja nesoglasje. Nekateri ministri so se odločno izrekli proti temu, da bi se Japonska že sedaj priključila tej vojaški zvezi.

Kompromis med Anglijo in Rusijo

Po posredovanju Francije bo v najkrajšem času sklenjena rusko-angleška obrambna pogodba

London, 22. maja. z. Med Anglijo in Rusijo je bil dosežen kompromis po predložitvi francoskega min. predsednika Dala-dierja. Kompromis predvideva najdalekosežnejše sodelovanje. Rusija, Anglija in Francija se po tem kompromisu medsebojno obvezujejo, da se bodo podpirale ne samo za primer, da bo napadena ena izmed teh držav, nego tudi v primeru, da bo napadena katerakoli izmed držav, ki meje na Nemčijo. Pogodba, ki bo sklenjena na osnovi tega kompromisa, ustreza ne le glavnim ruskim zahtevam, marveč vpoštevata tudi stališče Anglije, predvsem kar se tiče baltskih držav, izmed katerih je izvezta samo Litva. Medsebojna obveznost vseh treh pogodbenih držav stopa v danem primeru avtomatično v veljavo.

V Londonu z vso gotovostjo računajo, da bo končni sporazum dosežen in podpisan še ta teden. V angleških političnih krogih so po razgovorih v Parizu in Ženevi zelo optimistični in računajo s tem, da je sklenitev angleško-francosko-ruskega zavezništva že gotovo dejstvo. Angleški opazovalci v Ženevi računajo s tem, da bo vrnil angleški zunanji minister lord Halifax v sredo v London že s perfektnim sporazumom, ki ga bo nato samo še odobril ministri svet, ki se sestane četrte dne dopoldne.

Listi vseh taborov pozdravljajo kompromis in celo skrajno konzervativni »Observer«, ki se je doslej vedno protivil pretesnemu zavezništvu z Rusijo, zastopa danes mnenje, da je potrebno najtesnejše sodelovanje Anglije, Francije in Rusije. V Londonu je izzvalo globok vtis pisanje oficijozne rimske »Relazioni Internazionala«, ki se zavzema za nemško globalne zahteve in za nemško stališče glede Gdanskke. Iz pisanja tega oficijoznega glasila

italijanskega zunanjskega ministrstva se tudi jasno vidi, da se Italija sedaj ne namerava več zadovoljiti samo s koncesijami v Tunisu, Džibutiju in v upravi Suškega prekopa, nego sega nazaj na zahteve Italije do leta 1849, kar pomeni popolno izpremembo statusa quo.

V ženevskih krogih so bile z zadovoljstvom sprejete vesti, da je napetost med Nemčijo in Poljsko zaradi zadnjih dogodkov v Gdanku znatno popustila. Predsednik gdanskega senata Greiser se je opravičil pri poljskem komisariatu zaradi zadnjih dogodkov in zagotovil polno zaščito poljskih pravic in varnosti poljskih državljanov. Iz tega obema sklepajo, da Nemčija ne namerava iti do skrajnosti ter da je še vedno podana možnost mirne poravnave med Poljsko in Nemčijo.

Halifaxova posvetovanja v Ženevi

Ženeva, 22. maja. o. Lord Halifax je včerajšnja posvetovanja nadaljeval tudi danes z ruskim poslanikom Majskim in s tajnikom Društva narodov Avenolom. V teku dneva je imel tudi razgovor s komisarjem Gdanske prof. Burhardtom. V februarju 1940 poteče mandat Društva narodov nad Gdankom, kakor bo odbor Društva narodov v dokončno uredil kontrolo Društva narodov nad tem mestom. Splošno se pričakuje, da glede tega ne bo nobene spremembe in bo ostalo pri sedanjih kontroli. Lord Halifax je v teku popoldneva razpravljati tudi s francoskim zunanjim ministrom Bonnetom ter s predstavniki Finske in Švedske.

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

iz čisto stanovskih interesov onih, katerim je poverjeno odgovorno delo pri listih.

Tisk v Jugoslaviji se je v teh dvajsetih letih močno razvil, v mnogočem moderniziral in prilagodil tempu našega časa. Čeprav je dobil v tem času poročevalskega tekmeča v radiu, se vendar njegov pomen in vpliv ni nič zmanjšal: še vedno je tisk velik čini-telj javnega mnenja. Tisti politični in kulturni delavci, ki stoje največkrat anonimni za vsakdanjimi stolpci naših dnevnikov, so pač preskromni, da bi pogosteje pisali o sebi in svojem stanu ter glasno poudarjali njegov pomen. So pa trenutki, ko je treba spre-govoriti tudi o važnosti novinarstva in novinarskega poklica. Dvajsetletni jubilej skupne organizacije naših novi-

narjev nam nudi priliko za tako besedo. Kako je zrasel pomen te stanovske organizacije, priča že razveseljiva pozornost, ki jo izkazujejo njenim zborovanjem službeni krogi: v tem pogledu je bil obisk ministrskega predsednika na celjskem zboru slovenskih novinarjev prav tako značilen kakor govor ministra za socialno politiko na nedeljskem jubilejnim kongresu v Zagrebu.

Novinarji so tudi sedaj pokazali, da ostanejo zvesti ideji skupnosti. V tem dajejo vzgled vsem drugim, ki naj v borbi za politične, socialne, stanovske in druge interese nikdar ne pozabijo, da obstoje nad vsemi posebnimi interesi koristi skupnosti, življenjske potrebe celote in da tam, kjer propada skupnost, propadejo hočeš — nočeš tudi njene deli.

Resen incident v Gdanku Razdejanje poljske carinarnice — Energična nota poljske vlade

Varšava, 22. maja. d. V soboto ponoči so gdanski narodni socialisti napadli poljsko carinarnico v Galkovu (Kalthofu). Poljski carinarniki so se morali umakniti sili, kakor so narodni socialisti do tal razdejali carinarnico. O tem težkem incidentu je bil takoj obveščen namestnik poljskega komisarja v Gdanku, ki je zahteval od gdanskih oblasti policijsko spremstvo, da se more prepričati o dogodku in ga preiskati. Gdanska policija je odklonila zaproseno spremstvo, nakar se je poljski namestnik v družbi dveh uradnikov odpeljal z avtom v Galkov. Pred poslopjem carinskega inspektorja pa so neznanci napadli poljskega soferja, ki je moral v silobranu streljati ter je bil pri tem ubit eden izmed napadalcev, za katerega so pozneje dognali, da je pripadal napadalnim oddelkom. Soferja so aretirali.

Poljski generalni komisar v Gdanku je izročil v imenu poljske vlade ostro protestno noto gdanskemu senatu, v kateri ugotavlja organizirano akcijo proti poljskim državnim nameščencem ter očita senatu, da kljub uradnemu poljskemu obvestilu o incidentu ni podzel ničesar za varnost poljskih uradnikov. Nota ugotavlja, da gdanske oblasti ne morejo ali pa nečesto zagotoviti miru na ozemlju svobodnega mesta in da je zato poljska vlada prisiljena ugotoviti popolno odgovornost gdanskih oblasti za dogodek v Galkovu.

Poljska vlada izjavlja v svoji noti:

1. Poljska vlada ne bo dovolila, da se potem gotovih dejstev omejijo poljske pravice glede carinske kontrole.

2. Poljska vlada zahteva preiskavo proti krivcem in sporočilo o rezultatu te preiskave.

3. Poljska vlada zahteva povrnitev škod, napravljene na poslopju poljskega carinskega inspektorata v Galkovu.

4. Zaradi vedno pogostejših napadov proti poljskim uradnikom in poljskemu prebivalstvu v svobodnem mestu je poljska vlada prisiljena zahtevati jasno in obvezno izjavo glede garancij, ki jih senat svobodnega mesta lahko da poljski vladi glede ohranitve reda in varnosti poljskih uradnikov in poljskega prebivalstva v svobodnem mestu Gdanku.

Zaradi incidenta v Galkovu vlada po vsej Poljski veliko razburjenje. V Londonu in Parizu poudarjajo, da morejo taki dogodki postati zelo nevarni za mir v Evropi.

Kaj pravi o incidentih presbiri Gdanska

Gdansk, 22. maja. AA. Presbiri svobodnega mesta Gdanska sporoča: V toku noči od 20. na 21. maj je Poljak sofer Morawski ubil brez vsakega razloga mešana Grubnerja. Predsednik senata Greiser je poslal predstavniku Poljske v Gdanku noto, v kateri ostro protestira proti za-

Izmena brzojavk

Mussolini—Hitler

Berlin, 22. maja. AA. O priliki podpisa nemško-italijanske pogodbe je Hitler poslal Mussoliniju naslednjo brzojavko: V tem zgodovinskem trenutku, v katerem je bil ob navdušenju vsega nemškega naroda podpisan nemško-italijanski pakt o zavezništvu in prijateljstvu, čutim potrebo izraziti vaši ekscelenci svoje veliko veselje nad tem, da je nerazdružljiva skupnost fašistične Italije in narodno socialistične Nemčije zdaj utrjena tudi s svečano pogodbo. Svet bo iz tega videl, da so zastoni vse nade po oslavitvi osi Rim-Berlin. Nemčija in Italija, združeni v blok 150 milijonov ljudi bosta ostali združeni vedno, da branita sveto dediščino civilizacije in da zavarujeta mir, ki temelji na pravičnosti.

Mussolini je odgovoril Hitlerju takole: Danes, ko se med narodno socialistično Nemčijo in fašistično Italijo s podpisom pogodbe o zavezništvu in prijateljstvu potrjuje duhovna in stvarna solidarnost, ki veže oba naroda, vam želim poslati svoj priskrben pozdrav in najboljše želje vam in za bodočnost Nemčije. Nerazdružljiva skupnost naše volje, naših sil pomeni najtrdnjejšo podlago za mir in za napredek obeh zavezniških narodov, ki sta danes in ki bosta tudi v bodoče zvezana z močnimi vezmi objubljenе zvestobe, ki sta jo danes med seboj izmenjali.

Razdelitev interesnih sfer

London, 22. maja. z. V angleških političnih krogih je izzvalo pozornost, da je nemško-italijansko zavezništvo v vojaškem pogledu omejeno predvsem na konzultativna posvetovanja. Na drugi strani pa se poudarja, da je dosežen popoln sporazum glede razdelitve interesnega področja. O tem je sestavljen poseben dokument, ki ne bo objavljen. Po tem dokumentu se priznava Sredozemsko morje kot izključno italijansko interesno področje.

To bo imelo, kakor z vso gotovostjo zatrjujejo dobro informirani krogi, za posledico tudi novo ureditev trgovinsko političnih odnosov. Po vseh iz Berlinu opozarjajo berlinski diplomatski krogi predvsem na manifestativni pomen danes podpisane zavezniške pogodbe. Tako v Berlinu, kakor v Rimu pričakujejo, da bodo zaporedne velesile pod vtisom te pogodbe izpremenile svojo dosedajšnjo politiko, o kateri smatrajo, da je naperjena predvsem na obkolitev Italije in Nemčije.

držanju poljskih eksteritorialnih funkcij onarjev v Gdanku. Greiser zahteva v noti potrebne ukrepe, da se preišče omenjeni umor, in izplača odškodnina oškodovancem. Na osnovi rezultatov sedanje policijske preiskave je bilo ugotovljeno, da je bil strel oddan iz revolverja, kakršne uporablja poljska vojska.

Berlin, 22. maja. AA. (DNB): O priliki smrti nekake Nemca v Kalthofu ugotavlja »Deutsche diplomatische politische Korrespondenz«: Medtem ko na poljski strani malo spoštujejo življenje Nemcev in njihovo imovino, nemško prebivalstvo v rajhu in zunaj Nemčije kaže veliko vzdržnost in ne reagira na izzivanja. Manifestacije, ki so bile od sobote zvečer dalje na gdanskih tleh ob carinarnici v Kalthofu, so bile posledica poljskega postopanja. Dejstvo, da poljski uradniki čisto na najnesramnejši način na obeh straneh vzhodne Pruske in gdanske meje kontrolirajo nemške ženske in dekleta, je že davno neznosno. Po končanih demonstracijah je streljal iz avtomobila neki poljski uradnik in to z uspehom. Ubil je bil neki Nemec. Ne da bi se brigal za nadaljnjo usodo tega Nemca, so poljski uradniki pobegnili na poljsko ozemlje. Poročilo, ki so ga dali ti uradniki in ki ne odgovarja dejstvom, je bilo objavljeno v Varšavi, čemur se noben Nemec ne more čuditi. Tudi v Nemčiji pa zbujajo začudenje dejstva, da v Angliji in Franciji kljub možnosti, da dobe o tem težkem primeru avtentične podatke, tamkajšnje časopise povzema netočne vesti iz Poljske.

Sestanek na Dunavu

Bukarešta, 22. maja. br. Rumunski zunanji minister Gafencu se je danes iz Orsove vrnil v Bukarešto. Kako znano, se je včeraj na Dunavu sestala s svojim jugoslovenskim tovarišem, zunanjim ministrom dr. Cincar-Markovićem. V smislu uradnega komunikeja, ki je bil tu izdan, so se razgovori nanašali na balkanska vprašanja. Bili so informativnega značaja.

Politični krogi naglašajo, da sta Gafencu in dr. Cincar-Marković v prvi vrsti govorila o balkanskih vprašanjih, ki so se razvijajo v razvoju prilik na Balkanu. Gafencu odpo-tuje 8. junija v Ankaru, da se odzove vabilu turskega zunanjskega ministra Saradzogla. Nazaj grede se bo ustavil tudi v Atenah.

Odhod tujih prostovoljcev iz Španije

Madrid, 22. maja. AA. Nemški prostovoljci se bodo vkrcali v pristanišče Vigo 24. maja ter odpravili v Nemčijo. Italijanske čete se bodo začele vračati v Italijo začetkom junija iz sredozemskih lu-

VODE SE RAZLIVAJO...

Po hudih nalivih nastopajo katastrofalne povodnji

Ljubljana, 22. maja

Pomladno deževje nas ta mesec prav pri-
dno obkrožuje, saj že nekaj dni sme de-
ževje, takorekoč od jutra do večera. Lepi, sončni
marčevi in aprilovi dnevi so nas močno raz-
vedrili, da nam resnično ni kaj všeč in prav
ko brodim po lužah in brozgi — le te se
naše ulice in ceste najbrž nikoli ne bodo
iznebile. Galošje so spet v modi, marsikomu
lujkasti čevlji, zadajajo brge in skrb. De-
žni plašči v vseh barvah, s podloženo balon-
sko svilo zbuja zlasti pri damah občudo-
vanje. Iznšli so novo vrsto ženskih de-
žnikov, namreč barvanih. Barve odsevajo na
polti krasotice, jo delajo še lepšo in hkrati
zanimivejšo. Dela na stavbah deževje ne
mota posebno. Na Mestnem trgu nemoteno
polagajo nove tramvajske tračnice na sve-
že nasuto gramozno plast. Malce težje je
pri delih na novi cesti kraj Tivolija, ki bo
tekla vzdolž železnice, mimo igrišča Atene
do Ceste v Rožno dolino. Težka, ilovnata
zemlja se brž napije vlage in jarki ostane-
jo nepropustni za dežnico. Ves prostor ob
tivoliskem ribniku je močno razdrapan in
zdaj ob deževju prav neokusen. Bo pa
upajmo, po končanih delih zato tem lepši
in prijetnejši za oko in za oddih.

Ljubljana je precej narasla in se porja-
vila. Njena površina sega zdaj menda prav
do vrha regulacijske črte ki jo bo dosegla
po končani dolgoročni regulaciji. Še nekaj
takih deževnih dni, pa bo nevarnost poplav
postala dejstvo.

Še nekaj števil iz statistike padavin za
letošnji april in maj. Dočim je imel april
vsega skupaj samo 7 deževnih dni in je pa-
dalo 23,6 mm padavin, imel majec maj do
danes (do 22. t. m.) že 17 deževnih dni, s
kvantumom 183,9 mm padavin. Najvišja
dnevna mera padavin v preteklem mesecu
je dosegla število 10,1 mm in to dne 18.
aprila, meseca maja — in to baš danes —
pa celih 55,6 mm. Lanski april je dosegel
vsega skupaj 101, maj 108 mm padavin. Ni-
sta pa to v splošnem deževna meseca, po
statistiki pade v Ljubljani največ dežja ju-
nija in oktobra.

Visoko stanje Save

Litija, 22. maja

Staro lepo pesmico o ljubem in lepem ma-
ju bomo letos zavrgli med staro šaro. Po-
gled v statistično knjigo raše ombrometri-
ne postaje kaže obupno sliko. V letošnjem
maju smo imeli več deževnih dni kakor vse
ostale letošnje mesece. April, ki je znan po
padavinah, je bil letos majski, dočim bele-
žimo v maju že 12 deževnih dni.

ln kolikšna množina dežja je padla! Vče-
raj zjutraj, v nedeljo, je bilo v ombrometru
350 enot padavin, danes pa celo 565. Še vse
leto nisimo zaznamovali tolikšne dobrote iz-
pod neba.

Zaradi obilnega dežja močno naraščajo
dotoki Save, Potok Reka pri Bregu sega do
roba mostu. Razlil se je čez njive in trav-
nike. Mestoma so poti pod vodo. Opazova-
nica pri litijem mostu je beležila močnej-
še naraščanje vode v nedeljo ob 14. uri.
Davi ob 8. uri je narasla Sava za 160 centi-
metrov nad normalo. Sava pa še sproti na-
rašča, kar je znak, da imajo tudi na Go-
ronskem močnejše nalive. Zjutraj, po ce-
lonočnem močnejšem deževanju, je bilo na
mnogih travnikih in njivah vode za male
ribnike, tudi na nekaterih vrtovih je bilo
dovolj vode, ilovnata zemlja ni mogla spro-
ti požirati tolikšne množine deževja.

Za primeru z večeršnjim in nočnim de-
žjem naj navedemo: v aprilu smo imeli
le 3 deževne dni; vseh padavin v aprilu je
bilo 142 enot, večeraj in ponoči pa kar 915
enot.

Vsi načrti za večeršnje izlete so padli
— v vodo. Sokolska mladina je namerjala
na Sv. Goro, pa ni dospela daleč kakor do
Save. Mladež je tam počila svoje brašno;
ker dež le ni hotel pojenjati, so se morali
vrniti.

Hudi nalivi v Ptuj in okolici

Ptuj, 22. maja

V noči od sobote na nedeljo so pustili
po Ptuj in v okolici hudi nalivi. Utrgal se
je oblak in velika voda je drla po cestah
in razdirala, kar ji je bilo na poti.

Potok Grajena je tako narasel, da je
prestopil bregove. Odplaval je nekaj lese-
nih mostov. Zelo je opustošen park v Ljudi,
skem vrtu, katerega lastnik je Olepševal-
no društvo. Po stezicah in potih je voda
izkopala velike kotanje pa tudi cvetje je
uničeno. V okolici je naliv povzročil veli-
ko škodo na poljih in vrtovih.

Nalivi v celjski kotlini

Celje, 22. maja

Hudo deževje, ki se je pričelo v soboto
zvečer in je trajalo do danes, je povzročilo,
da so začeli Savinja in njeni pritoki v
noči od nedelje na ponedeljek naglo na-
raščati. Danes popoldne je dosegla Savin-
ja že dva metra nad normalo Savinja
nosi s seboj velike množine lesa in je
preplavila promenadno pot pri izlivu
Sušnice. Tudi Sušnica se je razlila po
travnikih na »Otokus«. Zelo močno je na-
rasla Voglajna, ki je danes poplavila
pešpot in travnike za prvem železniškim
mostom blizu izliva ter del Ceste na grad.
Tudi železniški podvoz pri hotelu »Po-
šti« na banovinski cesti Celje—Teharje
in vrtove v Aškerčevi ulici je voda zalila.
Ker pa je danes prenehalo deževati, ka-
že, da bo začela voda kmalu upadati in
da ne bo še večjih poplav. Današnja po-
plava je povzročila mnogo škode.

V Zagorju in zasavskem hribovju

Zagorje, 22. maja

Z veseljem so zlasti nekateri višje ležeči
krajci, katerim je doslej primanjkovalo vo-
de, sprejeli v soboto zvečer lahak, blago-
dejen dež. Ponoči pa je pričelo liti kakor
iz škafe in vmes je močno gmelto. Tudi v
nedeljo so se nalivi nadaljevali. Potoki so
naglo naraščali in je voda odnašala, kar
je dosegla. Močno je prizadelo prebivalstvo
kumljanskega okoliša. Edina cesta iz Zagor-
ja preko sklenovskega grabna do St. Jur-
ja je zaradi plazov zaprta. S hribov drvijo
hudourniki, ki odnašajo v dolino zemljo
in kamenje na cesto. Na nekaterih me-
stih je cesta raztrgana, da je tudi pešcem
nevarna. To je posebno preizkusil poštni del

Andrej Smagur, ki dnevno prenaša pošto
iz St. Jurja v Zagorje in obratno. Na več
mestih je moral prebroditi vodo preko ce-
ste. Posebno nevarno pa je bilo, ko je pri-
šel v ozko dolino med dvema pobočjema,
na obeh straneh je visoko hribovje, po so-
teski pa razburkano valovi Kotredežca in
vali s seboj kamenje, s hribov pa leté ka-
mni. Takega tudi Smagur še ni doživel, če-
prav že vrsto let opravlja to službo. Ves

premočen je spet odnesel pošto iz Zagorja
in sebi in verjel, da bo srečno prispel do-
mov.

Tudi obiskovalci naših planinskih posto-
jank, ki radi odhajajo že ob sobotah po-
poldne na Sv. Goro ali Sv. Planino, da pre-
noče v kočah, so doživeli nepričakovane ne-
prijetnosti. Prišli so premčeni in premra-
ženi domov ter so preživeli tudi precej
strahu.

Krka je spet zdijvala

Novo mesto, 22. maja

V dveh dneh hudih nalivov so vsi do-
toki reke Krke prestopili svoje bregove in
se razlili po travnikih in plodnih ravnici-
h. Krka je v vsem svojem območju pre-
stopila strugo in narasla za 2,50 m nad
normalo. Ogromni hudourniki, ki so pri-
drveli v nižino, so napravili za seboj pravo
puščo. Od bregov so se utrgale cele
plasti zemlje, ki je zdrknila ponekod na
ceste in s tem zaprla dolovne poti. Krka,
ki je ponoči prestopila svojo strugo, se
je na levem bregu razlila po mestnih vr-
tovih in nasadih, kjer je napravila za-
sebnikom ogromno škodo. Krasni vrtovi
so uničeni. Tudi lepa Seidlova cesta je
poškodovana. Bati se je, da jo bodo mo-
rali za promet zapreti. Poškodovana je
tudi banovinska cesta v Prečni in na več
krajih cesta proti Stopičam in Dolžu.

Veliko škodo je Krka napravila v Ga-
brju, Malih in Velikih Brumcih, kjer
urejajo hudournik do vznožja Gorjancev.
Tudi banovinska cesta je na več krajih
zasuta od plazov. Isto sliko nudi banovin-
ska cesta na Škerjancih proti Ruperč
vrhu, a banovinsko cesto proti Šmarjeti in
Škocijanu je na več krajih zasul plaz. Na
poti nudi žalostno sliko grad Otočec, kjer
je Krka znova raztrgala in odnesla pro-
vizorni most, ki spaja banovinsko cesto
z gradom Dohod k gradu je zaenkrat ne-
mogoče. Cesto v tem odseku je na več
krajih zasul plaz, ki je zavilil nanjo po
več stotov težke skale in izruvala drev-
vesa. Cesta je na več mestih poplavljena.
Nova graščinska žaga je vsa v vodi. Od-
neslo je veliko lesa in izdelanih plohov. Iz
vode molijo le strehe nekaterih gospo-
darskih poslopij.

Blizu gradu Struga, ki leži ob demnem
bregu Krke je voda poplavila velik kom-
pleks obdelanega polja. Tu štrlijo brzo-
javni drogi le en meter nad vodo. V Kro-
novem je Krka zalila in udarila v razne
stanovanjske in gospodarske objekte in
so ljudje pomoči reševali svoje imetje. No-
va žaga v Kronovem, last novomeškega
trgovca Bernarja, je bila davi vsa v vo-
di. Voda je zalila skladišče in odnesla
množino rezanega in okroglega lesa. Re-
ševanje je bilo možno le na ta način, da
so v poplavljenem kraju iz lesenih kolov
zgradili nekaj tez, ob katerem so delavci
z drogov in cepini lovili les. Banovinska
cesta proti Škocijanu in Mokronogu je na
več mestih zasuta od plazov in poplavlje-
na nekateri deli ceste so pa razdrapani.

Milijonska škoda na Krškem polju

Krško 22. maja

Deževje večeršnjega dne, ki je padlo
na Krško polje, je napravilo milijonsko
škodo v vsej okolici. Prebivalstvo je vse
obupano, ker je letošnji pridelek popolno
uničen. Povsod so teče jezera vode.
Sava in ostale reke stalno naraščajo.
Najhujeje je prizadeta občina Cerklje,
kjer se je utrgal oblak. To občino je že
pred dvema letoma, in sicer 1. avgusta,
prizadela enaka vremenska nesreča. In
letošnji spet prizadeti isti krajci.

V nedeljo okrog 4 zjutraj je potok Pi-
rošica, ki teče skozi vasi Zver, Dolnja in
Zgornja Pirošica in Brvi, tako narasel,
da je pri mostu dosegel pol metra nad
banovinsko cesto. Vse njive in vrtovi teh
vasi so globoko pod vodo. Krka še ved-
no narašča in se je razlila že 3 km na
široko.

Večeraj popoldne je ponovno nastal ve-
lik naliv, ki je trajal dve uri. Kaže, da
se je utrgal oblak Pirošice potok je bil
meter visoko nad banovinsko cesto. Voda
pa je tako naglo naraščala, da je bilo
izključeno kaj rešiti. Bila je 40 cm višja,
kakor pri poplavih pred dvema letoma.
Naraščala je s tako naglico, da so morali
Staroparje družino iz Dolnje Pirošice na
levi strani potoka ob banovinskem mo-

Usodne posledice na štajerskem

Maribor, 22. maja

Neprekinjeno deževje je napolnilo stru-
ge pohorskih hudournikov in potokov.
Narasele vode so se razlile preko svojih
bregov in marsikje preplavile njive, vr-
tove in travnike. Tudi Drava je zaradi
zadnjih nalivov nenavadno narasla. Na
svoji močni površini nosi cele hlode ve-
jevje, pa tudi obdelan les. Ob nabrežjih
prestrezajo ljudje dreve, ki ga bodo upo-
rabili za kurjavo. Zdi se, da je Drava v
svojem gornjem toku odplavila veliko
množino lesa, pa tudi drugih predmetov
ki so bili v njeni bližini.

Tudi Pesnica je mestoma prestopila
svoje bregove ter povzročila občutno ško-
do. Prav tako Dravinja, ki se je razlila
preko bližnjih njiv polj in vrtov. Ne-
katere hiše je popolnoma izolirala od so-
seščine. Vzdolž železniške proge proti Pra-
gerskem, Slovenski Bistrici in Poljčanam
so polja in travniki precej poplavljeni.
Visoko narasli potoki nosijo ogromne
množine vode, ki se je valila s pohorskih
vrhov v nižino.

Potniki, ki so se danes peljali proti Ce-
lju in Zidanemu mostu, pripovedujejo o
hudih posledicah naraslih voda. Voglajna
je prestopila bregove ter se na široko
razlila preko bližnjih travnikov in njiv.
Številne hiše so obdane od vode, ki leži
nad vrtovi, pašniki in drugimi kompleksi.
Ponekod se je narasla voda približala
do višine železniške proge. Zlasti okoliša
Sv. Ahaca od Grobelna proti Sv. Juriju
ob južni železnici je precej hudo prizade-
ta. Milni, hiše, gospodarska poslopja so
v vodi, ki se preliva daleč naokrog, tako
da so se gotova področja pretvorila v
pravcate ribnike in mala jezera, po ka-
terih se mladina vozi na večjih deskah.
Opustošenje, ki ga je povzročilo naraslo
vodovje, je napravilo veliko škodo kme-
tovalcem, zlasti od Grobelna do Celja in
še naprej do Tremerja. Tudi Savinja je

Potok Radulja je v vsej svoji dolžini 17
km prestopil strugo in poplavlil ogromen
kompleks obdelane zemlje, kamor je vo-
da nanosila razno navlako. V žurah je
voda zalila več hiš in gospodarskih poslo-
pij. Tudi vasi Zalog in Škocijan sta v
vodi in banovinska cesta je poplavljena.
V samem Škocijanu je voda 2 m nad nor-
malo. Promet s Krškim se vrši tudi s
prestopanjem. V takozvanem Pokopnem
je Radulja zalila banovinsko cesto in le-
seni most, tako da je promet nemogoč.
Avtobusna zveza s Krškim, ki vozi tudi
pošto v Novo mesto, se zdaj vzdružuje
preko Bučke do Škocijana, kjer se mora
prestopiti.

Vasi Dobrava, Čučja mlaka in Hrvat-
ski brod so vse pod vodo in njih vse bli-
žnji okoliši. Krka se je razlila na kilometre
široko in napravila ogromno škodo. Resna
nevarnost preti nad 100 m dolgemu lese-
nemu mostu, ki spaja oba bregova Krke
pri Beli Cerkvi, s katerim je zvezana
Šentjernejska dolina. Most je bil na novo
zgrajen šele leta 1934, ko je stari most
odnesla narasla Krka. Tega leta je Krka
po večdnem, skoraj teden dni trajajo-
čem deževju, narasla za 2,60 m nad nor-
malo, zdaj pa je v samih dveh dneh do-
segla 2,50 nad normalo. To dokazuje, da
je bil naliv v teh 48 urah naravnost stra-
hovit.

V Kostanjevici je prehod na cesti do
Brežice, kakor tudi do Kostanjevice, ne-
mogoč, ker sta oba mosta na cesti po-
plavljeni. Krka je zalila tu vso okolico
da je mesto Kostanjevica videti kakor
pravcate Benetke. Voda je 4 m nad nor-
malo. Vdrla je v kleti in niže ležeče ob-
jekte. Vse hiše stoje v vodi. Voda je na-
plavila les, tramovje in druge predmete.
Oba mosta sta pod vodo. Sedaj skušajo
dvigniti most na ta način, da polagajo
deske. Zaradi ogromne množine vode, ki
z veliko brzino drvi čez oba mosta, se je
resno bati za njun obstoj. Pri Sv. Križu
stoji voda 3,80 nad normalo. Tudi tu je
vsa okolica visoko pod vodo. Voda je od-
nesla več hiš, več pa jih je pod vodo. Vsi
posevki so uničeni, kajti voda je napra-
vila pravo razdejanje in puščo. V Kosta-
njevici voda proti večeru še vedno nara-
šča. Zaradi velike elementarne nesreče so
ljudje povsem obupani in nujno prosijo
pomoči.

Pošta Brežice—Novo mesto je do na-
daljnega zaradi povodnji v Kostanjevici
ustavljena in tudi ni avtobusne zveze.

stus rešiti s čolnom, prav tako tudi živino.
Živino mlinarja Franca Stenica iz Dolnje
Pirošice so morali odgnati v sosedno vas
Malence. Vse ograje v vasi so popolnoma
porušene, ali pa jih je voda odnesla. Uni-
čena je tudi vsa letina, kajti travniki,
polja, njive in vrtovi so zaliti z vodo. Po-
noči okrog 2 zjutraj je potok ponovno
narasel za pol metra nad banovinsko ce-
sto. Vse zveze z ogroženimi krajci so pre-
kinjene.

V vasi Sutnji je voda ponovno odtrgala
vogal hiše posestnika Hribarja, kakor
že leta 1937. Nadalje je odnesla banovin-
ski most čez potok Gradišček in raztrga-
la okrog 100 m banovinske ceste. Vse hiše
v tej vasi so pod vodo. Krka še vedno
narašča, prav tako tudi Sava. Kakor pri-
povedujejo, je tudi pri Sv. Križu vse pod
vodo. Lesnemu trgovcu Josipu Kotniku
je odneslo okrog 100 kubikov lesa. Kol-
ika je škoda, še ni znano, ker še niso pri-
spela poročila s hribov, kjer so tudi
ogromni nalivi. Sava še vedno narašča
in je danes do štirih popoldne narasla
spet za 1 m, tako da ima zdaj 2,5 m nad
normalo. S seboj nosi velike množine le-
sa. Prebivalstvo se boji katastrofalnih
posledic povodnji.

V vasi Sutnji je voda ponovno odtrgala
vogal hiše posestnika Hribarja, kakor
že leta 1937. Nadalje je odnesla banovin-
ski most čez potok Gradišček in raztrga-
la okrog 100 m banovinske ceste. Vse hiše
v tej vasi so pod vodo. Krka še vedno
narašča, prav tako tudi Sava. Kakor pri-
povedujejo, je tudi pri Sv. Križu vse pod
vodo. Lesnemu trgovcu Josipu Kotniku
je odneslo okrog 100 kubikov lesa. Kol-
ika je škoda, še ni znano, ker še niso pri-
spela poročila s hribov, kjer so tudi
ogromni nalivi. Sava še vedno narašča
in je danes do štirih popoldne narasla
spet za 1 m, tako da ima zdaj 2,5 m nad
normalo. S seboj nosi velike množine le-
sa. Prebivalstvo se boji katastrofalnih
posledic povodnji.

Posebno močno so trpeli krajci ob vzno-
žju Kozjaka in Pohorja. Izpod Velike Kope
prihaja v dolino potok Kircenica, ki se pri
Vuzenici steka v Dravo. S seboj je prinesel
ogromne množine hlovdov, lesa, vejčevja
in drugih predmetov. Nava vode je bil tak
da je deloma porušil celo betonski most.
Zgrajen šele leta 1937, ob železniškem mo-
stu. Zaradi tega so morali deloma prekiniti
promet preko mostu. Vode pa naraščajo s
tako močjo da je resno ogrožen sam želez-
niški most. Ogromne množine vejčevja, lesa,
debel in izruvanih dreves z velikansko silo
pritiskajo na oboke mostu. Zaradi povod-
nji je že sedaj škoda zelo velika. Nekateri
hiše ob potoku so v nevarnosti.

Na koroški progi je danes popoldne iz-
tiral potniški vlak. Najbrž je lokomotiva za-
vozila v plaz, ki je zgrmel z višine na pro-
go. Iz Maribora so poslali pomožni vlak z
delavstvom, da očisti progo. Tudi telefon-
ski promet z nekaterimi krajci je popolnoma
prekinjen.

Drava je narasla za 2,5 m nad normalo
in je poplavila velike predele Dravskega
polja. zlasti niže ležeče kraje.

Dravinja je prestopila bregove

Poljčane, 22. maja

Od suše do povodnji v naši dolini ni da-
leč in bo vedno tako, dokler Dravinja ne
bo regulirana, kar pa za žalost nič ne ka-
že. Naši kmetovalci danes spet obupa-

zrejo na svoje travnike in njive, ki jim
grozi povodenj z uničenjem sena in dru-
gih kultur. V soboto zvečer je začelo de-
ževati in je bilo v nedeljo ves dan, tako da
ni bilo moči iz hiše. Dravinja je na več
mestih prestopila strugo. Prav tako tudi
Brežnica. Mnogi travniki in njive so že za-
liti z vodo. Tudi čez cesto teče ponekod
voda, tako da je ogrožen promet in bodo
spet ceste na najprometnejših točkah raz-
dejane.

Omladina JNS je zborovala

Krasna manifestacija našega naprednega mladega rodu

Kakor smo že kratko poročali, je v ne-
deljo dopoldne zborovala v veliki dvorani
Kazine nacionalna mladina, organizirana v
banovinski organizaciji OJNS. V prepolni
dvorani, ki je bila okrašena z zastavami in
zelenjem, so bili zbrani delegati organizacij
nacionalne mladine iz vseh delov dravske
banovine. Poleg 410 polnomočnih delega-
tov je bilo navzočih še lepo število članov
OJNS in to ne samo iz Ljubljane in okoli-
ce, temveč tudi iz oddaljenejših krajev.
Samo iz konjskega sreza je prišlo na
skupščino 32 omladincev, ki se niso ustra-
šili slabega vremena. Med mladino pa smo
opazili tudi mnogo starejših, preizkušenih
strankinskih borcev, ki so prihiteli na skup-
ščino, da spoznajo delo mladine. V imenu
vodstva JNS so bili navzoči podpredsednik
stranke dr. Grga Andjeljnovič, gen. sekre-
tar dr. Albert Kramer ter Ivan Pucelj.

Skupščino je ob 10. otvoril predsednik
banovinskega odbora OJNS g. inž. Jože
Rus. Po uvodnem pozdravu prvakov stran-
ke in vseh navzočih, je prečital došle brzo-
javne in pismene pozdrave, nato pa je s
toplimi besedami komemoriral spomin tra-
gično preminulega tovariša Jakopiča, ki je
o veliki moči nenadoma zapustil naše
vrste. Njegov spomin so navzoči počastili
s trikratnimi »Slava«-klici. Predlagana
brozjavka predsedniku stranke g. Petru
Zivkoviču je bila sprejeta z velikim navdu-
šenjem. Sledile so formalnosti, pri katerih
sta bila izvoljena zapisničarja skupščine
ter kandidacijski in verifikacijski odsek.
Nato pa je podal

poročilo predsedstva banovinskega odbora
OJNS

g. inž. Jože Rus, ki je med drugim izjavil:
Ko gledamo danes nazaj na svoje dvelet-
no politično delovanje z lahkoto lahko trdi-
mo, da smo ponosni na svoje uspehe in to
tembolj, ker so bili doseženi v najtežjih če-
stih. Odveč bi bilo govoriti, kakšne težave
in kakšna pota smo morali prehoditi, ka-
darkoli smo se vidnejše pojavljali s svojim
delom.

Ni ga skoraj sreza, da bi ga ne bili vo-
dilni funkcionarji ban. odbora OJNS v pre-
teklih dveh letih obiskali vsaj po dvakrat.
S temi obiski je bil ustvarjen živ nepo-
sredni kontakt s somišljeniki naše stran-
ke širom našega podeželja. V središčih
mnogih srezov so sreske mladinske posto-
janke naše stranke ob sodelovanju banov-
inskega odbora organizirale krasne ma-
festacije. Nešteto prireditelj smo imeli tu-
di v manjših krajih. Povsod so vidni sledo-
vi požrtvovalnega dela nacionalne mladi-
ne.

V prvi poslovni dobi našega mladinskega
gibanja smo imeli priliko se tudi nepo-
sredno praktično politično uveljaviti, zla-
sti o priliki decembrskih volitev v narod-
no skupščino. Marsikomu, ki ne zna z da-
našnjem času odgovarjajočo naglico sle-
diti razvoju političnih dogodkov, se je zde-
la predvolutna poteza naše stranke težko
razumljiva in riskantna. Kdor pa je znal
že takrat pogledati malo dalje v bodoče-
nost, si je bil lahko na jasnem o zgo-
dovinskem pomenu sodelovanja naše stranke
na vsedravnih opozicijski listi dr. Mačka.
Mladi strankini pristaši smo znali to po-
trebo takoj doumeti in zagovarjati.

Včasih je bilo treba jeklenih živcev in kre-
mne volje da ni človek podlegel psihozi,
ki so jo ustvarjali brezvestni elementi,
izrabljajoč senzacije, ki so se odigravale
okrog nas. Nacionalna mladina je v naj-
težjih dneh vedno storila svojo patriotsko
dolžnost. Če je kdo spričo zadnjih medna-
rodnih dogodkov nehal verovati v moč ju-
goslovanstva, ta gotovo ni iz naše družbe.
Za nas je to aksiom, ki stvarno ne potre-
buje nobenih dokazov kljub kritičnim ča-
som, ki jih doživljamo. Naša vera v na-
šo nacionalno misel in slovanstvo je trdna
in neomajna, kakor naš ponos na naše slo-
venske matere in edino domovino Jugosla-
vijo.

Kot mladi nacionalisti in politični delav-
ci moramo voditi računa o vseh pojavih
v našem javnem življenju. Pri svojem po-
litičnem udejstvovanju pa se vedno zave-
damo, da morajo biti tudi v politični borbi
gotove meje in da v življenju vsakega na-
roda lahko nastopijo momenti, ko je tole-
ranca zgodovinska dolžnost vseh politič-
nih struk.

Mladina si želi ravnopravne politične
borbe, ker le pri taki je možna pravilna
presoja moči obstoječih taborov.

Nacionalna mladina nikdar
ni nehala širiti evangelija o jugosloven-
stvu, ker je prepričana, da je samo v tem
okviru možno rešiti tudi najtežje probleme
naših notranjopolitičnih težav. Naše jugo-
slovenstvo ni zadeva taktiziranja in suhe-
ga strankarskega računa. Globoko smo
prepričani, da je v jugoslovenstvu največja
garancija naše svobode.

V dobi našega dveletnega političnega
dela smo mi mladi poborniki JNS somi-
šljenikom v naši ožji domovini utrdili vero
v njeno veljavo in njen program. Zaščitili
pa smo ob vsaki priliki tudi najvidnejše
predstavnike naše stranke pred pavšalni-
mi natančevanji in obsodbami.

V naših vrstah so mladi izklesani zna-
čaj, ki niso na prodaj za kosček kruha.

Izjavljajo g. inž. Rus, da bila večkrat
prekinjena z živahnim odobravanjem. Za
njim je podal

Tajniško poročilo g. Uršiča

V prvem delu poročila je podal pregled
na sliko delavnosti omladinskega gibanja
JNS. Banovinski odbor OJNS se je v pre-
tekli poslovni dobi sestal na devetih sejah,
izvršni odbor pa, ki je izvajal njegove skle-
pe, se je prav čisto sestaljalo po potrebi.
Prejetih je bilo 364 dopisov in ravno to-
liko odposlanih. Med zadnje niso vštete
številne okrožnice. Banovinska organizacija
OJNS ima 19 sreskih organizacij in pet
sreskih poverjeništev. V njih je včlanjenih
6486 pripadnikov OJNS. Organizacija OJNS
so izvedle v pretekli poslovni dobi 247 po-
litičnih prireditev, katerim so v večini slu-
čajev prisostvovali odposlanci banovinske
ga odbora.

Naš kmet bo, dokler ne bo regulirana
Dravinja, v stalnem strahu za svojo zeml-
jo. Saj pravijo: Če ne pride nesreča za
binkošti da uniči seno, pa pride jeseni po
otavo. Ker vse kaže, da deževja ne bo ko-
neč, se je bati resne povodnji.

Beleške glej stran 5

Naši Sokoli v Varšavi

Poljski bratje so jim priredili sila gostoljuben sprejem

Osrednji zavod za telesno vzgojo v Varšavi

Varšava, 19. maja
Po srečanju naše sokolske telovadne vrste v Parizu s Francozi smo nadaljevali pot preko Belgije in Nemčije v Varšavo, kjer je bila na praznik 18. t. m. meddržavna tekma naše tekmovalne vrste s poljsko sokolsko telovadno reprezentanco. Pri prvem srečanju leta 1938. na mednarodni tekmi v Pragi so nas Poljaki presenetili s dobrim telovadnim materialom. Čeprav so tedaj prvič nastopili na mednarodni tekmi, so bili že na lepi višini in se uvrstili takoj za Francijo, nad katero je tedaj naša vrsta zmagała z 1.1 točke razlike. Med tem časom pa je imela Poljska več meddržavnih srečanj, zaradi česar smo upravičeno pričakovali njihov napredek.

Telesna vzgoja je na Poljskem lepo razvita in so nam itak dobro znani njih športni uspehi na olimpijadah. V zadnjih letih je tudi sokolstvo na Poljskem pospešilo z intenzivnim zanimanjem in delom napredek orodne telovadbe in si zadalo nalogo stopiti na enako visoko raven kakor ostali šport. Prepričani smo, da bodo v tem tudi uspeli, ker je njih delo smotno.

Naša reprezentanca je bila zaradi dveh tekem — izbirne v Mariboru 7. t. m. in Parizu 14. t. m. — ter zelo dolge poti Maribor—Pariz—Varšava izmučena, kar se je pokazalo na prvem treningu v Varšavi. Ta dan so zaradi utrujenosti le lahko trenirali in so nato dva dni počivali. Tekma je bila 18. t. m. popoldne v telovadnici društva »Inga«. Gledalcev je bilo v dvorani okoli tisoč, ki so lojalno priznavali izvajanje boljših telovadcev. Naša vrsta je bila sestavljena zelo homogeno in sta nastopila na novo edino Bela in inž. Ivančević mesto Primožiča in Strgarja, ki sta se v Parizu uvrstila kot sedma in osma. Jugoslovanski zmagovalci iz Pariza brat Grilec iz Celja je postal v Varšavi prvak te tekme. Merzlikin je pa moral zaradi poškodbe (Meniscus) na nogi odstopiti od nadalje tekme. Pustiti smo ga morali v Varšavi, kjer ga bo znan specialist dr. Levitov operiral. Forte je odlično tekmoval in je zasedel drugo mesto za Grilcem z razliko le 0.25 točk. Razlika med prvim in petim našim tekmovalcem je majhna, le 1.40 točke. Plasm posameznik se je na tekmi v Mariboru, Parizu in Varšavi vsakokrat menjal in je bilo le slučajno pripisati, kako so se posamezniki uvrstili. To je zelo razveseljiv pojav, ker smo bili vajeni, da naša vrsta zadnjih 10 let ni bila tako homogena. Podajamo rezultate, ki pričajo, da je bila borba med posamezniki ostra. Klasifikacija po vrstah: 1. Jugoslavija 335, II. Poljska 324.75. Razlika v korist Jugoslavije 10.25 točk. Klasifikacija posameznikov: 1. Grilec (J) 56.90, 2. Forte (J) 56.65, 3. Kosman (P) 56.45, 4. Budja (J) 56.05, 5. Pietozkyowski (P) 55.95, 6. Kujundžić (J) 55.80, 7. Pristov (J) 55.50, 8. inž. Ivančević (J) 54.10, 9. Bela (J) 53.70, 10. Gaca (P) 53.50, 11. Radojevski (P) 53.45, 12. Lewicki (P) 53.10, 13. Bettyna (P) 52.30, 14. Pradel (P) 52.15, 15. Šlosarek (P) 43.80.

V prostih vajah sta bila najboljša Kujundžić in Merzlikin z 9.8 točkami. Sledil je Pietozkyowski (P) z 9.7 točkami. Pri zadnji tekmi med Poljaki in Nemci je Pietozkyowski zmagal v prostih vajah nad Nemci, zato smo se zmage naših dveh telovadcev razveselili. Na bradlji je bil najboljši Kosman (P) z 9.55, sledi mu Forte (J) 9.50, Grilec (J) in Budja (J) 9.40, Pristov (J) 9.35. Drog: 1. Forte 9.55, 2. Grilec in Budja 9.40, Konj: 1. Grilec 9.70, 2. Forte 9.55, 3. Pristov 9.40. Krogi: 1. Kosman (P) 9.80, 2. Ivančević 9.75, 3. Budja 9.55, 4. Forte 9.50. V skoku preko konja je dosegel najvišjo znamko dneva Kosman (P) 9.95, izvedel je letni skok res vzorno. Sledi mu Pietozkyowski in Kujundžić. Na vseh orodjih je dosegla naša vrsta boljše rezultate kakor poljska vrsta. Od Poljakov je brezdvomno najboljši Kosman, slušatelj akademije za telesno vzgojo, je sošolec našega Zierherla, ki mu je dosti pripomogel ravno na krogih. Kosman je najelegančnejši poljski telovadeč. Odpovedal je samo na drugo, za to orodje je bil pač predobro ocenjen. Glede naših telovadcev moramo reči, da so tekmovali vzorno, mirno in s samoz-

vestjo. Če bi tako tekmovali v Parizu, bi zmagali gotovo z nekaj točkami razlike. Sojenje je bilo zadovoljivo, med sodniki ni prišlo do večje razlike kakor ena točka, med tem ko so bile razlike v Parizu med našimi in francoskimi sodniki celo do 3 točk. Ob koncu tekme zvečer

je pozdravil starosta poljskega Sokola polkovnik Arciszewski tekmovalce in izročil naši vrsti krasno sliko poljske zmage nad Nemci. Zahvalil se mu je načelnik saveza SKJ brat Kovač in izročil v spomin pirotsko preprogo, nakar je načelnik Fazanović objavil rezultate tekme.

Poljaki so izkazali našim Sokolom v času bivanja v Varšavi vso pozornost. Ze ob prihodu so nas sprejeli na kolodvoru zastopniki poljskega sokolstva, našega poslaništva in poljsko-jugoslovenske lige. Prihodnji dan popoldne je naša vrsta v spremstvu zastopnikov poljskega sokolstva in našega poslaništva položila venec na grob neznane junaka. Dne 17. t. m. smo imeli ogled mesta z avtobusom, popoldne pa poset akademije za telesno vzgojo, kjer so priredili kosilo. Pozdravil nas je direktor polkovnik Nadolsky, ki je svojačasno vodil ekskurzijo »Arof« po Jugoslaviji in se zahvalil za prijateljske sprejeme in gostoljubnost Jugoslovancev. Po tekmi smo bili povabljeni k predsedniku mednarodne telovadne zveze grofu Zamojskemu. Poljsko-jugoslovenska liga je pripravila našim telovadcem kosilo, na katerem so bili prisotni naš poslanik dr. Aleksander Vukčević z visjim uradništvom poslaništva, predsednik Poljsko-jugoslovenske lige dr. Baranski in predsednik poljskega sokolstva polkovnik Arciszewski. Popoldne nam je priredil jugoslovanski poslanik na svojem domu čajanko, katere so se udeležile visoke poljske osebnosti. V soboto zjutraj smo se odpeljali v domovino. Boris Gregorka

Spominsko slavlje v Guštanju se je kljub nalivu lepo obneslo

Maribor, 22. maja
Nedeljsko slavlje v Guštanju, združeno s svečanim odkritjem spominske plošče junaku Zapundžiču, je precej motilo deževno vreme in se je moral prvotni spored precej omejiti in spremeniti. Iz Maribora so se podali h guštanskim slovesnostim predvsem Sokoli, potem gasilci z godbo, trgovski pevski zbor, Maistrovi borci, četniki itd. Tudi iz Ljubljane, Celja in iz drugih mest so prihiteli številni nacionalni zastopniki. S kolodvora se je razvil lep sprevod, ki je šel pred Sokolski dom, potem pa v cerkev.

Ob 10. uri pa so se pričele svečanosti odkritja spominske plošče nepozabnemu Zapundžiču. Tople besede so spregovorili poleg guštanskega župana, predsednik Maistrovih borcev iz Maribora G. Guštin in zastopniki raznih društev. Predstavnik Sokola, Maistrovih borcev, koroskih borcev in drugih organizacij so položili pred spominsko ploščo lepe vence. Vneto so sodelovali pri slavlju pevci, ki so odpele »Moliteve« in »Slovenec, Srb, Hrvat«, ter mariborska godba.

Zmaga slovenske pesmi v Kočevju Akademski pevski zbor je bil prisrčno sprejet

Kočevje, 22. maja
Nedelja je bila za slovensko Kočevje pomemben praznik. Akademski pevski zbor iz Ljubljane je pod visokim pokroviteljstvom Njenega Velikanstva kraljice Marije in pod spretnim vodstvom zaslužnega dirigenta Franceta Marolta ponesel slovensko preporodno pesem med kočevske Slovence, ki so žejni lepe slovenske besede in naše mehke melodije pihali v Kočevje iz vseh krajev Kočevske, da skupno s pionirji slovenske pesmi manifestirajo za slovensko stvar.

Razveseljivo je bilo opazovati kljub slabemu vremenu množice ljudi, ki so iz bližnjih in daljnih vasi hribovite kočevske zemlje hiteli za glasom svojega srca. Nih ni bilo mogoče v poslednjem času pesem APZ sprejeti tako prisrčno in toplo ter s takšnim frenetičnim navdušenjem, kakor v Kočevju, v tem osredku slovenske zemlje, kjer so naši rojaki hvaležni za vsako kulturno poslanico, ki prihaja iz Ljubljane, srca Slovenije. Ogromna udeležba pri koncertu je pričala, da trud ki so ga imeli prireditelji tega koncerta ni bil prazen in da so kočevski Slovenci s čustvi globoke hvaležnosti do nosilcev slovenske pesmi pokazali vso voljo in dokazali, da stoje neomajno na mrtvi straži za podvig kulturnih razmer na Kočevskem. Dvorana, kjer je bil koncert, je bila prenapolnjena. Med odličnimi osebnostmi slovenske Kočevske pa smo opazili gospoda sreskega načelnika G. Brezgarja, ravnatelja kočevske gimnazije Burgerja in starešino okrajnega sodišča dr. Reichmana. Pohvalno moramo kot kronisti zabeležiti, da se je tudi slovensko uradništvo v Kočevju brez razlike na nazorsko pripadnost spontano udeležilo slavlja preporodne pesmi v Kočevju. Tudi naši vrli Rib-

ničani-Sokoli, ki so že od nekdaj bili v veliki oporo narodnostnim težnjam kočevskih Slovencev so se na vabilo učiteljice Anke Debeljakove v velikem številu udeležili koncerta. Ta narodna manifestacija bi ne bila popolna, če bi med ugodnimi gosti ne opazili naših poštovnih namiznih narodno stvar, ki so se današnji praznik slovenske pesmi v Kočevju okitile z narodnimi nošami. Poleg gorenjskih in domačih kosteljskih narodnih noš, smo opazili tudi prelepe ziljanske noše.

V odmoru so narodne noše v imenu hvaležnih kočevskih Slovencev pozdravile zbor APZ in poštovnega pevovodje ter mu v znak vroče hvaležnosti poslušalec izročile šopek slovenskega cvetja, zastopnika Ribničanih pa simbolni šopek suhe robe.

Zbor je slovensko preporodno pesem prednašal homogeno in globoko čustveno, da bi mnogim zavednim kočevskim Slovencev privedel v oči solze. Nicasar čudnega ni to, saj se slovenska pesem v Kočevju ne meri samo z umetniškimi merili, temveč je živ odmev vsega tistega, za kar se danes Slovenci na Kočevskem bore in trpe. Prav zaradi tega smo vsi, ki smo koncertu prisostvovali, od srca hvaležni prirediteljem in organizatorjem tega slavlja, ki bo ostal v srcih kočevskih Slovencev v neizbrisnem spominu. Ko je APZ po končanem programu ponovil Hajdrihovo »Hercegovsko«, je val navdušenja priklopil do vrha. Živa vez med zborom in poslušalci je bila v tej pesmi, ki vsebuje s krvjo pisan dokument vseh tistih čustev, ki danes odklikujejo slehernega kočevskega Slovence, ki se zaveda, da je živ člen verige, s katero je pripet na kosček naše zemlje.

— c.

Smrtna nesreča v kopališču Iliriji Električni tok je ubil delavca Antona Štalca

Ljubljana, 22. maja
V kopališču Iliriji se je med praznim bazenom pripetila danes malo pred 16. uro huda nesreča, ki je zahtevala življenje 44letnega strojnika Antona Štalca, stanujočega na Celovski cesti 78.

Štalca je pri praznjenju bazena popravljal električno črpalko. Med delom je stopil v vodo, pri tem pa se je na doslej še nepojasnjen način s kazalcem desne roke dotaknil žice ob stikalu, po kateri je strujala električna energija visoke napetosti. Ko so drugi opazili nesrečo, so takoj ustavili tok in Štalca priskočili na pomoč, hkratu pa so pozvali mestne reševalce. Ponesrečenca so jadrno prepekljali v bolnišnico, a že spetoma je umrl, da so se z njim vrnili v prostore Mestnega doma. Tja so pozvali policijsko komisijo, s katero sta prišla zdravstveni svetnik dr. Lužar in dežurni uradnik Kette. Vse truplo je bilo kakor nedotaknjeno, samo kazalec desne roke je bil ožgan.

Na odredbo policijske komisije so mrtvega Antona Štalca, ki je bil po rodu iz Dolenje vasi pri Ribnici, prepeljali v mrtvašnico splošne bolnišnice. Tam bo jutri sodna komisija izvršila obdukcijo.

Umor v Sotenskem pri Šmarju Posestnik Pošak je dal umoriti svojega hlapca, od katerega si je bil izposodil 20.000 din

Celje, 22. maja
Pri posestniku Karlu Pošaku v Sotenskem blizu Šmarja pri Jelšah je služil za hlapca 45letni Franc Jereb. Jereb je bil doma s Primorske in je imel prihranjen precej denarja. Pošak, ki je nujno potreboval denar, si je ob neki priliki izposodil od Jereba 20.000 din. Obljubil mu je, da mu bo ta denar na stara leta vrnil in mu izgovoril preužitek. Pozneje pa je začel Pošak premišljevat, kako bi se Jereba znebil. V soboto je pregovoril posestnikovega sina Jožeta Vrbovskega iz iste vasi, da bi usmrtil Jereba. Okrog 22. je Vrbovšek izvalil Jereba v Pošakovo klet, češ da bosta spravila sod iz kleti. V kleti sta oba popila nekaj vina. Nenadno pa je

Vrbovšek izvalil iz žepa samokres in ustrelil Jereba v trebuh in nato pobegnil. Jereb se je kljub težki poškodbi še privlekel iz Pošakove hiše, nato pa se je zgrudil nezavestno. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico, kjer je v nedeljo podlegel poškodbam.

Vrbovska in Pošaka so takoj aretirali. Vrbovšek je izpovedal, da je izvršil svoje dejanje na prigovarjanje posestnika Karla Pošaka, ki mu je tudi izročil samokres, s katerim naj ustrelil Jereba. Pošak zanika, da bi bil nagovoril Vrbovskega, priznava pa, da mu je dal samokres, ker ga je Vrbovšek potreboval zase. Vrbovska in Pošaka bodo po zaslišanju izročili okrožnemu sodišču v Celju.

Roparski napad na služkinjo Ropar jo je moral brez plena odkuriti

Lipica, 22. maja.
Vsa soseska razpravlja o drznem napadu, ki ga je v noči na soboto doživela služkinja Francika Osenikova iz Lipice pri Škofji Loki. Kdo je bil napadalec in ali jih je bilo morda več, bo bržčas ugotovljeno v nekaj dneh. Osenikova služi pri posestniku Jožetu Stempiharju, po domače Stefanu. V usodnem času gospodarjevih ni bilo v hiši. Stempihar in njegova žena Antonja sta bila v hlevu, ker je imela kobila dobiti mladiča. Preden sta šla v hlev, sta zaklenila sobna vrata in dala ključ v mizni predal v veži. Služkinja je bila ta čas v kuhinji, kamor je prišel okrog 21. delavec čepelnjak Jože iz Vižmarja. Osenikova je postregla prišlecu s kavom in kruhom in tako sta ostala v razgovoru kako pili uro, ko se je čepelnjak poslovlil in šel. Potem je šla tudi Osenikova k počitku v podstrešno sobico.

Okrog dveh zjutraj so Osenikovo iznenađeno zbudili močni udarci s pestjo po vratih. Vprašala je, kdo je zunaj. »Odpri«, se je oglasil neznani moški glas in že so se ponovno stresla vrata od udarcev. Osenikova se je za silo oblekla, medtem pa so se koraki od njene sobice oddaljili in se izgubili po stopnicah navzdol. Čeprav prestrašena, je služkinja šla gledat, kdo rogovil po hiši. Prižgala je svečo in stopila ven. Pod stopnicami je ugledala v medlem svitu luči neznanega moškega, ki je držal v eni roki električno žepno svetilko, v drugi pa pol metra dolg

kol. Moški je bil velike postave in temno oblečen. Ko je ugledal Osenikovo, se je zadržal nad njo: »Daj denar, če ne te bom ubil, onadva v hlevu sem že!« Osenikova je zadrževala neznanca, da denarja nima. Ko pa je videla, da se ne more izmuzniti iz hiše, je izpremenile svoje besede in rekla: »Saj ti dam denar, pred hlevom imam zakopanega...« Osenikova je šla po stopnicah dol, v tem pa so jo že zadeli udarci s kolom. Moški je sunil Osenikovo naprej v trebuh, nato jo je udaril po desni roki in preko leve rame. Ves čas je možak zahteval denar, sicer da jo bo na mestu ubil. Osenikova je vneto zadrževala pajdaša, da mu denar izroči, samo do hleva naj prideta, kjer ima zakopanega. Ko se je služkinja približala hišnim vratom, je neznanec dvignil kol in zagrozil: »Te bom, če daš le najmanjši glas od sebe!« Kljub temu je Osenikovi uspelo, da se je toliko oddaljila od roparja, da je zbežala po dvorišču okrog hiše do hleva, kjer sta jo sprejela Stempiharjeva, ki jima je povedala, kaj se je zgodilo. Vsi so bili toliko prestrašeni, da se nekaj časa nihče ni upal iz hleva.

Domači pravijo, da so pred napadom slišali, da sta se pogovarjala dva moška. Zaradi odločenosti niso mogli razumeti, o čem je tekla govorica. E dini pa so si v tem, da so bili glasovi od moških ki so sodelovali pri napadu na služkinjo, ki je o njej znano, da ima nekaj malega prihrankov. Orožniki si prizadevajo, zagoteti roparski napad objasniti.

Dve novi učiteljski gomili

Ptuj, 21. maja
Neutrudljivo kosi smrt med našim učiteljstvom. V soboto smo spremlili na zadnji poti 65letnega učitelja v pok. Valenti. na Kajniha, v nedeljo pa se je zagnil grob nad 36letno učiteljico Vlasto Bitenčevico.

K pogrebu učitelja Kajniha se je zbrala velika množica sorodnikov prijateljev, znancev, zlasti učiteljstva in deputacija Sokola, poleg tega pa učenci in učenke obeh okoliških šol z učitelji. Pred domačo hišo je pevski zbor Glasbene Matice zapel pokojniku žalostinko »Vigred se povrne« in sprevod se je začel pomikati proti rogoziškemu pokopališču. Ob odprtem grobu sta se poslovila od umrlega učitelja minoritski župnik G. Alfonz Svet in učitelj Ciril Kofol. Oba sta poudarjala pokojnikov zaslugi na šolskem polju, saj je čez 30 let daroval ptujski okoliški mladini, jo vzgajal in vodil. Bil je tudi eden prvih in najvztrajnejših pevcev ptujskega sloven-

skega pevskega društva. Še enkrat so mu Matičarji zapeli v slovo, zapela pa mu je tudi šolska deca in mu grob zasula s cvetjem in venci.

Turoben sprevod se je pomikal tudi danes iz Vičave na mestno pokopališče, ko so peljali k zadnjemu počitku vzgojiteljico in mater Vlasto Bitenčevico, ki jo je smrt v najprejšnjem življenjski dobi iztrgala bridko prizadetemu soprogu, hčerka in šolski mladini. Ob njenem grobu smo inteli z uzaščeni svojci ter šolsko dečo, ki se je iz oddaljenega Runčeva v spremstvu učiteljstva, kljub dežju in nalivom prihitela posloviti od priljubljene učiteljice. Pokojnici v slovo in svojcem v tolažbo je govoril predsednik ormoškega učiteljskega društva JUJ G. Belšak. Učenka runške šole pa se je v imenu učencev ganljivo poslovila od svoje dobre učiteljice. Žalostno je zadonelo po pokopališču žalostinka »Bla-gor mu« in prežgodnji grob smo zakrili s solzami in s cvetjem.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

največ med štajerci, precej je naklonjen tudi Prekmurcem.

Še zmerom so na vrsti male nagrade. Tisti, ki jim je žreb naklonil te, jih prejema jo stočno, — zastop pa le niso igrali in prihodnje leto bo še tudi en avto in takrat jim bo sreča gotovo bolj naklonjena.

Soleine kasete, 90 jih je, se počasi vlečejo. Zadene jo kolar, ki se ukvarja z izdelovanjem smučk in na umu ga imajo, da jih bo kakor nežno žensko lice negoval s kremo, za njim pa ljubljanski frizeraki mojster. To pot je bila sreča na pravi poti! Potem zapored dve nepravilni rešitvi razveljavljeni.

»V tretje gre rodo!« mentjo škodoželjno, a krojaški mojster Franc Janhuba, z Jesenic bo vendar lahko osrečil žensko bitje s kaseto.

In že kličejo vzradoščeni med občinstvom: »Zajfe je konec! Hvala bogu!« Strojnik, učiteljica, točar, rudar, šivilja, delavec, učitelj, šolski upravitelj, uradnik akademik — vsi bodo imeli majhno darilo in bodo bolj zadovoljni kakor tisti, ki so se veselili, da je »Zajfe konec«.

Dve garnituri za ping pong sta na vrsti: »Samo Ljubljana, samo Ljubljana!« kličejo lokalpatrioti.

»Halo, halo, zdaj gre za zares!« opozarja gospod tajnik.

Sreča je bila to pot vrtoglava, Ljubljancane, ki so si domisljali, da imajo monopol na to elitno igro, je pustila povsem na cedilu, sklonila se je k tistim, ki so obojeni po ves dan sedeti na stolah v prostorih brez solnca in zraka.

»Poštarji se bodo šli!« kličejo ljubljanski kratkohačniki zavistno. Zadelo sta poštni zvančniki Matej Lavrenčič iz Zalca in poštni uradnik Boris Zitterschlagler.

Pri bobnu sreče

Zanimivosti z žrebanja za nagrade »Jutra«

Ljubljana, 22. maja
V nedeljskem in ponedeljskem »Jutru« smo že izčrpano poročali o poteku in rezultatih velikega »Jutrovega« nagradnega žrebanja, ki je po pravici vzbujalo napeto pozornost med desetstiči naših čitateljev širom naše države in onkraj meja. Danes dodajamo tem poročilom še nekaj zanimivih podrobnosti.

V soboto se je ob 9. uri zbrala komisija, ki ji je predsedoval urednik »Jutra« Fran Seunig in v kateri so bili zastopani še uredništvo, uprava in oglašni oddelek »Jutra« pa naročniki in inserenti našega lista. Komisija je ugotovila, da je vsega prišlo 23.945 rešitev, ki so bile v zaprtih kuvertah razvrščene v 26 zabojčkov. Enako število številk za žrebanje je bilo porazdeljenih v 23 vreč. Člani komisije so se prepirali, da so rešitve pravilno vložene in da so številke v vrečkah v redu. Nato so bile vrečke izpraznjene in številke nameščene v velik boben za žrebanje. Ob 9.30 je komisija zaključila pregled, ki mu je prisostvoval tudi kr. notar dr. Andrej Kuhar. G. notar je boben za žrebanje sam zapečatil. Ob 10. se je v veliki kazinski dvorani začelo kolo sreče vrteti.

Ob takih dogodkih so ljudje zmerom deležni vmemirljivih, lepih doživetij. Upanje je lahko mine, v srcu pa le ostane lep spomin. Med takšne primere spada pisemce, ki ga je uredništvo »Jutra« prejelo v soboto zjutraj, tik preden se je žrebanje začelo, in ki nam ga je poslala neznana »nadelopna čitateljica«:

»God razočaranih se bliža. Gojim tiho nado, da ne bom med njimi, in obžalujem le, zakaj ni »Jutro« velikušeno priključilo avtomobilu še — fejtš šoferja. Ali da bi bil sistem po vzrocu »mizica pogrni se!«

Avto je na žalost zgrešil nadelopno čitateljico in si poiskal lastnika v mladem celjskem študentu, ki nam je na naše brzojavno sporočilo prav tak brzojavno kratko sporočil svojo zahvalo.

★

Tiskarski škrat ni tak, da bi zmerom uganjal same nevednosti. Včasih si izmisli tudi kakšno plemenito nakano. Te vrste je brez dvoma zadeval s pokromano uro, o kateri smo v nedeljo pisali, da jo je zadel magistratni uradnik Stane Flegar, stanujoč Pod Turnom št. 3.

Ko smo pisali poročilo, smo prezrli, da živi v Ljubljani dva magistratna uradnika Flegarja, Stane, ki biva v Ilirski ulici 1, in Janez, ki stanuje pod Turnom. Tiskarski škrat je iz obeh Flegarjev napravil enega, Stana, ki je v naši javnosti znan kot dolgoletni tajnik ljubljanske sokolske župe, in ga je preselil Pod Turn. Nič ni moglo biti čudnega, ko sta se davi oboje oglasila pri šefu našega inšeratnega oddelka Lojzetu Novaku. Pomota je bila res nerodna in razočaranje je zmerom grenka reč. Gospod šef je gorjidski vozpel presek tako, da je brž poslal še po eno pokromano uro in osrečil oba Tiskovna pomota je Stanetu Flegarju prinesla nagrado.

Petošolec Leon Hvala iz Celja, ki mu je sreča naklonila »Jutrovo« avto

Žrebanje se je nadaljevalo popoldne ob 15. uri.

Že druga izklicana številka je bila razveljavljena — rešitev uganke je nepravilna! Sreča je spet naprej izbirala med dijaki, krojačimi, tesarji, naklonila je »Solea« kremo tudi književniku, brezposelnemu uradniku iz Ljubljane, trgovskemu potnikom, izdelovalcu košar in šoferjem.

»Halo, halo, izžrebal si 200 številke!« oznanja član komisije. Dvorana je zdaj že polna gledalcev, kajti usodna ura — ko bo žreb dal glavne dobitke, se vedno bolj bliža. Nervoznejši čakalci se nemirno sprehajajo po dvorani. Žreb pa izbira —

Albert Kolman

lastnik tiskarne »Slovenija« v Vegovi ulici vzgleden narodni delavec, je včeraj v krogu svoje družine praznoval 60letnico življenja. Uglednemu možu, o katerem je pisalo že ponedeljsko »Jutro«, tudi naše iskreno čestitke!

Domače vesti

* Slovinci v Kočevju naj dobe lastno mestno četrt. Prejeli smo: K temu hvalno vrednemu članku, ki je bil objavljen v »Jutru« preteklo nedeljo, si dovoljujem pojasniti javnosti, da kr. banska uprava vobče ne pošilja pooblaščenih civilnih geodetov na nikakršne meritve, osebno ne na izmeru zemljišča, podvrženega agrarni reformi. Pač pa je po pravilniku za izvršitev tehničnih poslov v svrhu likvidacije agrarne reforme potrebna licitacija in je bila, če se to ni zgodilo, storjena krivica itak ubogim rudarjem in batarjem, ker bi ta licitacija parcelacijske stroške morebitno ali skoraj gotovo tudi znižala. — Ivo Petročnik, pooblaščen civilni geodet v Ljubljani.

POMLADNE IN POLETNE OBLEKE ZA DAMO IN GOSPODA KROJI PO MERI

SOUVAN - CO

SALON MODE

ELEGANTEN KROJ - KVALITETNA IZDELAVA

MESTNI TRG 24/II

Letošnji protituberkulozni teden priredi Protituberkulozna zveza v Ljubljani pod pokroviteljstvom bana dravske banovine g. dr. Marka Natlačena v dnevi od 4. do vključno 10. junija pod geslom: »Zdravim varstvo — bolnim pomoč!«, na kar že zdaj vsa javnost opozarjamo. V tem tednu bo sodelovala vsa banovina, nabiralo akcije bodo podprle Zvezine krajevne edine, Rdeči križ, šole, občinski odbori itd. Vr. šila se bodo v smislu omenjenega gesla tudi razna predavanja. V soboto 3. junija bo v sejni dvorani mestnega pogostinstva v Ljubljani svečana otvoritev tedna s programom, ki ga bomo še objavili. Za sodelovanje so naprosili upravnega Narodnega gledališča, radio postaja, ljubljanski godalni kvartet itd. Prosimo vsa dobrodelna društva, da opuste v interesu protituberkuloznega gibanja in uspešnega zaključka tedna v navedenih dneh vsako prireditve ter naš pokret tako moralno podpro. Proti tuberkulozni zveza v Ljubljani.

SCHRÖDER - SCHENKE
clitna nemška kozmetika. — Samoprodaja
PARFUMERIJA »V E N U S«, Tyrševa 9.

* Visoko zavarovane hiše gorijo. Davno je že znano, da ni v nobenem kraju toliko sumljivih požarov kakor v Sisku. Nedavno so tam, kakor smo poročali, razkrinkali temeljito zasnovan požig. Mirnega občana Siska so zraslo javno pozvali v Zagreb k bolani ženi, brzojav je kazal svojim sedem, potem pa je hišo skrbno zaklenil in odpotoval. Ponoči, ko je bil že v Zagrebu, so iz hiše bruhili plameni in gasilci so v goreči hiši odkrili požigalno napravo — peklenski stroj preprostega domačega izdelka: posode bencina, goreče sveče in nasmoljene vrvice. Taki in še bolj preprosti požigalni naklepi pa so se v Sisku uveljavljali tudi v dobrih starih časih. Pokojni pedagog Viktor Rudolf, ki je kakih 20 let učiteljeval v Sisku, je v svojih spominih navedel tudi nekaj primerov požigov. Opisal je, kako so nekdo pozni gostilniški gostje opazili ozenj na strehi neke hiše. Zvonili in ropotali so, da bi stanovalec zbudili, in v pozni noči so našli nekatere v jedilnici pri mizi, drugi so počivali, a vsi so bili — obuti. Nekdo je v

— Kronična zapeka in njene slabe posledice, posebno pa motnje v prebavi, se morejo preprečiti z že davno preizkušenim sredstvom za čiščenje, z naravno »Franz-Josefov« grenko vodo, ki se tudi po daljši porabi izkazuje kot zelo odlična. Oni, ki bolehalo na želodcu in črelih, pa pijejo »Franz-Josefov« vodo, so zelo zadovoljni z okusom kakor tudi z njenim učinkom.

Dr. med. S. 30474/35

»Oddahnita se na zraku!« jima kličejo človekoljubi.

In 68. nagrada? Nogometna žoga. Ob tolikšni mednarodni slavi jugoslovenskega nogometa prav gotovo predmet največje pozornosti skromnih državljanov v mednarodnem orkestru!

»Ali je tista iz tekme Jugoslavija—Anglija, ki smo jih nasekali? Zazobe, da ne bo ušla v Anglijo! Uboga pokojna Ilirija naj jo dobi!« Če je kaj človeškega drobiža v hiši železničarskega čuvaja Franca Lavriča, se bo odbijala po zelenih tratah okrog čuvajnice šte. 371. v Dolu pri Ljubljani. On jo je zadel.

Zlata nalivna peresa so tudi mimo. Dijaški zbor okrog komisije se dobrih delikam ob hodu sreče: »Punkča, pet dinarjev, če dobro sežeš!« Dobivajo jih marsikateri njih vrstniki, ki še drsajo šolske klopi in tako je prav, menijo! Toda zbadljivi postanejo, če ga zaden — kdo drugi. Na tistega kovača, ki je bil med dobitniki so tudi hudi: kaj bo on z njim? Potolazite se, resnica je, da vsakemu vse prav pride, bo za zato tudi kovač vesel zlatega nalivnega peresa!

Dobrikanje delnice narčala: tarifa je že pet kovačev. Za kaj? Oh, za turistovske opreme. Za te je v naši deželi mnogo interesentov. Turistovska oprema ni več turistovska oprema, cepin je in za cepin gre, ta je od vsega največ vreden. Na Dolenjsko jih je šlo nekaj: kaj bodo z njimi po tistih hribčkih? pravi jo nevoščljivci. Med drugimi je cepin dobila zasebnica Katarina Uranič iz Križev na Gorenjskem. »Čas bo imela in hribe, ta ga bo nučala!« pravi jo. In še zadnjega: Bravo, bravo! kličejo, ko zvedo, da ga je do-

šli ves razred razburil plat zvona. Šolarček iz prve klopi je planil pokonci in zaklical: Joj, naša hiša gori! Učitelj je pogledal skozi okno, a ko ni nikjer videl plamenov, je vprašal fantka: Kje pa je vaša hiša? — Tam v Novem Sisku! — Kako pa potem veš, da gori, saj se tja ne vidi? — Tatem mi je zjutraj rekel, da bo gorelo, je bil odgovor.

* Zborovanje učiteljev Slovenjebistškega okraja, v soboto v Laporju je bilo lepo obiskano. Na sporedu je bilo dvojje predavanje. Sreski šolski nadzornik g. Cepuder Leon je predaval o računstvu v ljudski šoli nekdanj in danes. Učitelj g. Vranc iz Studencev pri Mariboru pa je govoril v zvezi z osnutkom novih učnih načrtov o problematiki učnih načrtov. Oba predavatelja sta bila deležna za svoja izvajanja priznanja. Prihodnje zborovanje bo 10. junija v Ptuj, zvezano s 70letnico tamkajšnjega društva in s taborom vsega slovenskega, predvsem obojnega učiteljskega.

* Otvoritev gasilskega doma v St. Jurju pod Kumom. V nedeljo je gasilska četa v St. Jurju pod Kumom po kratkem času obstoja odprla svoj gasilski dom na Padežu. Velika je požrtvovalnost članov, da so zbrali sredstva za ureditve tega načrta. Seveda je na domu še dolg, zato so pričakovali, da jim bo prireditelj ob otvoritvi prinesel nekaj dobčka. Toda ta načrt jim je pokvarilo grdo vreme. Poleg domačih članov je prišlo le nekaj deputacij od drugih, ki pa so jo zaradi dežja kmalu ubrali domov. Dom je blagoslovil domači župnik g. Pleša, Gasilci so bili prosili g. župnika, da bi smeli popoldne tudi malo zaplesati da bi prireditelj prinesel tudi nekaj denarja za kritje dolga. Toda to ni bilo dovoljeno.

* Jubilej junaka z Like. V vseh večjih krajih Jugoslavije je že nastopal kot atlet Marjan Matijević, ki po zaslugi in s ponosom nosi naziv »junak z Like«. S svojo orjaško močjo in spretnostjo že 40 let pobira laurike ne samo doma, temveč tudi v drugih državah. Te dni je praznoval svoj 62. rojstni dan in je napovedal, da je še vedno pripravljen na borbo z atleti, starimi od 25 do 50 let. Zmagovalcu je pripravljen pustiti vse svoje trofeje in odlikovanja, med katerimi je tudi zlata zvezda katero je dobil od nekdanjega turškega sultana Abdula Hamida, ko je po vrsti premagal celo vrsto turških atletov. Za svoj rojstni dan pa je liški junak doživel tudi to, da so mu iz čelne kosti odstranili revolversko kroglo. Pred leti ga je po nesreči obstrlel njegov sin, ki je nerodno ravnal z revolverjem. Matijević hoče svoje okostje zapustiti kakemu znanstvenemu inštitutu, ker je po njegovem mnenju izvor njegove čudovite moči v dvojnih kosteh.

Iz Ljubljane

— Za mestne reveže v cukrarni je daroval 500 din. g. Ludvik Černe, juvelir v Wolfovi ulici št. 3. ob 50letnici obstoja svojega podjetja, a g. Srečko Bevcar. Področnik cesta V/39., je daroval 100 din. namesto venca na krsto ge. Ane Cuzakove, mestni socialni urad je pa na krsto položil preprost venec v mestnih barvah. Obema dobrotnikom izreka mestno poglavarstvo iskreno zahvalo tudi v imenu obdarovanih.

BINGO

PRIHAJA IZ INDIJE!

— Popravljamo. V nedeljskem »Jutru« smo poročali o izrednem obnem zboru gasilske čete na Barju in je bilo navedeno, da se je zbora udeležil g. magistratni direktor Jančigaj kot zastopnik mestne občine in bana. Popravljamo, da se je g. Jančigaj udeležil obnega zbora kot častni član barjanske gasilske čete in ne v navedenem zastopstvu.

— France Kralj razstavlja v Jakopičevem paviljonu nad sto novih slik, risb in plastik. Razstava je odprta od 9. do 21. Vstopnice so numerirane, ker bodo na koncu zbrane iz razstave tri slike. Razstavo pripravljamo številnim obiskom.

— Pevski zbor Glasbene Matice Ljubljanske opozarja vse svoje člane, da bo jutri točno ob 20. uri važna pevska vaja in sestanek zaradi Potojnice. Sestanek je za vsakega, ki se udeležil izleta nujno potreben in važen. Zato vsi! Odbor.

bil prebivalec barake s ceste Dveh cesarjev.

Nevoščljivost pojema, zbrani lovci na srečo kaže, da niso nečimurni. Dvanajst »Elida« kaset s kozmetičnimi sredstvi. Nihče noče javno veljati za neumitega, neobritega. Ker dobivajo kasete v veliki meri državni zvaniki, pravijo, da je tako že prav, naj jih kar imajo, se bodo vsaj brili, kakor »se šika«. Presnete zlobe, varuje se masčevanja za javno zgago solidnim zvanikom! »Ima brado, plešo kati?« Pozabljate, da so zvaniki tudi mladi ljudje kljub — saj veste čemu?!

Potolazni pribor razburka duhove: »Mala, štiri kovače ti dam!« »Radeče piše na ovoju. Tam imajo že dosti nagrad! Bo spet kakšen zvanik?« Ne, mlada dijakinja je bila!

Štiri moderne zapestne ure znamenke »Iko«: »Tele bodo pa za botre!« »Prosim, da se mi malo spregleda«, piše na hrbtu zloženke trgovski sodrnik iz Zagreba. Ni kaj spregledati, zloženka je v redu. Toda... ušel se je v kilogramih. »Se ne spregleda!« gre soglasno po dvorani. »Je to reševanje hrvatskega vprašanja?« se nekdo skromno oglaš.

»Zadnja ura je prišla!« kliče gospod tajnik dvournu. Zadel jo je žena tvorničke delavca iz Slovenskega Javornika. Nagrad je vedno manj, naglo gredo po svetu na vse vetrove.

37. je že na vrsti: lepa španska kitara. Tako je pisalo o tem brekalu v zapisniku. »Lepa?« Povejte, kakere stranke je ta španska kitara? Je Francova? »Pela bo posetniku Jožetu Sovretu iz Studencev pri Hrastrniku in on naj odloči,« kakere stranke je.

NITI EN ČESKI FILM NI RAZOČARAL!!!

PASTORKA

pa mnogo prekaša vse dosedaj prikazane češke filme. To je nedeljno mnenje vseh onih številnih obiskovalcev, ki so si doslej ogledali to odlično delo. Leop. Dostalova, Marija Glaserova in Ladislav Bohač so nenadkriljivi

KINO UNION

Predstave ob 16., 19. in 21. uri

Telefon 22-21

KINO SLOGA, tel. 27-38, ob 16., 19. in 21. uri. — Dve uri smeha in prisrčne zabave!

DEDIČI MILIJONOV

Samo še danes in jutri! V gl. vlogah:

priljubljeni komik Henig Rühmann, Leni Marenbach, Oskar Sima in Vera v. Langen

Mikić in g. Dragutin Lovreček, namestnik g. Edo Lozej. Delegat za glavno skupščino Srednje uprave v Sarajevu je g. Franjo Ploč, knjižničar pa g. Kamilo Mikić.

— Ugodnost za vajence in dijake. Na pobudo in prispevek blagega mojstra-odbornika je odbor dobrodelnega romarsko-izletnega društva »Družina božjega sveta« v Ljubljani, sklenil oddati vajencem in dijakom 50 izkaznic za binkoštno romanje, na Trsat, s katerim je združen prijeten izlet po morju v Malinsko na Krku, po nižani ceni: namesto 110 din samo 60 din. Vajenci in dijaki, ki žele izkoristiti to ugodnost, naj se zgledajo danes in jutri dopoldne v društveni pisarni »Po božjem svetu«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17. Kakršenkoli dokaz je treba prinesiti s seboj.

Botrice - botri

Birmanska darila

najceneje v veliki izbiri pri stari trdki

Jos. Eberle

švicarske ure, zlatina, srebrnina itd.

Ljubljana Tyrševa 2

(Palača hotela »Slon«)

SVILA

ni le lepa zaradi pestrosti barv, temveč je tudi praktična, kajti kot pena lahka kvaliteta, ki jo imamo na zalogi se odlično nosi in lepo pere.

BATA VLAJ, WOLFOVA 5.

— Lep uspeh dobrodelne predstave. Sentaškobski gledališki oder je 13. t. m. v korist Protituberkulozne zveze v Ljubljani priredil igro »Košček sreče«. Čisti dobiček predstave je znašal 2.094 din, katere je prejela Protituberkulozna zveza v Ljubljani. Zveza se iskreno zahvaljuje Sentaškobskemu gledališkemu odru, vsem prirediteljem in drugim, posebno pa gospe dr. Bohinjčevi, ki je z nje lastno vneto razpečala pretežno večino vstopnic. Zveza se obrača po tej poti na vse gledališke odre po Sloveniji s prošnjo, da posnemajo neumorne in požrtvovalne igralce Sentaškobskega gledališkega odra v njihovem vzpodbudnem delu v borbi s tuberkulozo. Takisto naj bi bila tudi gospe dr. Bohinjčeva vsemu narodnemu žensstvu svetel zgled požrtvovalne dejavnosti ob vsaki priliki, kadar gre za lajšanje bede svojemu bližnjemu. Boj jetiki! Protituberkulozna zveza v Ljubljani.

Botrice — Botrčki!

Lepo darilo za vsakogar je fotoaparat Balda z optiko 1:63 — lepo torbico in

2 filma Isochrom

katerega kupite v specialni fototrgovini Foto Tourist — Lojze Šmuc LJUBLJANA — ALEKSANDROVA C. 8 kateri se tudi zaveže, da Vam aparat zamenja, ako Vam isti ne bi odgovarjal. Preskrbite se pravočasno s svežimi filmi za praznike!

Zunanja naročila izvršujemo poštnoobratno!

— Občni zbor HKD »Napredak« družnice v Ljubljani, je bil 6. t. m. v društvenih prostorih. Občnega zbora se je udeležilo tudi številno zastopstvo mariborske podružnice »Napredak«. Odbor je podal izbrano poročilo svojega dela v preteklem letu. Presenetljiv je uspeh društva v materialnem in moralnem oziru. Napredak je v meji lastnih moči razdelil mnogo denarnih podpor. Izredno lep uspeh društva je v prvi vrsti zasluga njegovega agilnega predsednika g. Franje Harazima. Za leto 1939/40 je izvoljen naslednji odbor: predsednik g. Franjo Harazim, podpredsednik g. Juraj Kallay, tajnik g. Šime Letinič, blagajnik g. Franjo Perčinčič. Odborniki: g. Mario Troglrič, g. inž. Franjo Manda, g. inž. Koloman Bertalan, namestnik g. Stjepan Gluhak. Nadzorni odbor, g. Kamilo

— Občni zbor ruske kolonije. V nedeljo je imela ruska kolonija v Ljubljani svoj občni zbor. Zboru je predsedoval Ivanovski, na čigar predlog je bila Nj. Vel. kralju Petru II. poslana vdanostna brzojavka. O delovanju kolonije so poročali predsednik inž. Petrov, blagajnik Ostrouhov in zastopnik nadzornega odbora, kakor je bila upravi izrečena razrešnica. Izvoljeni so bili za predsednika inž. Petrov, za blagajnika Ostrouhov, za tajnika Ostipovič, dalje Lovse, Gercencic, inž. Greserov, inž. Brusnikin za namestnika Mosolov in Pihulja, v nadzorstvo pa Borisov, Bondarenko, in Krašninikov.

Iz Maribora

— Razvite sokolskih praporov Sokola Maribor I. je prelozeno na prihodnjo nedeljo 28. t. m. Uprava. (—)

— Premiera »Utopljenca« bo drevi v Narodnem gledališču. V vodnih vlogah nastopijo Iglčeva, Kovičeva, Skrbineš, Gorinšek in Pavle Kovič. Razen opernih pevcev Anžlovarja, Manoševskega in Jarca nastopi se več članov dramskega osebja.

— Pravoslavna parohija sporoča, da bo hramova slava pravoslavna vojne kapele sv. Cirila in Metoda v sredo 24. t. m. Služba božja bo ob 9.30, rezanje koloča ob 10.30. Vabljeni so verniki, da se slave polnoštevilno udeležijo.

— Sumljiva nakupovalca sta se pojavila v nekaterih mariborskih trgovinah. Vloge sta si razdelila tako da bi prvi kupoval, drugi pa kradel. Zaman sta poizkusila svojo srečo pri Trpinu v Vetrinjski ulici in pri S. Pihlerju v Gosposki ulici. Pri Lahu na Glavnem trgu pa se je drugemu že posrečilo, da je skril pod plašč obleko. Toda trgovski pomočnik je bil čuječ. Tudi tukaj sta imela nakupovalca smolo. Pri sliševanju na policiji je Karol Stromajer priznal, da sta se dogovorila z brezposelnim natakarnjem Hancem, da bosta izvedla po raznih mariborskih trgovinah tatinske obiske. Stromajer se nahaja v policijskih zaporih, njegovega pobeglega pajdaša pa iščejo.

Iz Celja

— Ana Žučkova oproščena. Včeraj od 12 do 13.30 je bila na okrožnem sodišču v Celju pred sodnikom poimencem s. o. s. dr. Lobetom razpava proti trgovki Ani Žučkovi iz Tepanja zaradi odprave. Obtoženko je zagovarjal odvetnik dr. Zdravko Kalan. Žučkova je imela, kakor znano, ljubčesno razmerje z orožniškim kaplarjem Milanom Bajagičem, ki se bo v sredo pred petčlanskim senatom zagovarjal, ker je v Opotnici ustrelil orožnika Jokoviča ter ob dveh drugih prilikah streljal na svojo ljubico Ano Žučkovo in njeno mater Ano Žučkovo v Tepanju. Žučkova je ločena žena. Imela je

razmerje z Bajagičem in je prestopila v pravoslavno vero. Obtoženica ji je očitala, da se je peljala letos 1. marca v Zagreb in si dala tam odpraviti. Žučkova je pri razpravi izjavila, da ni kriva. Dejala je da jo je Bajagič 23. februarja doma v prepriju vrgel na tla, tako da je padla na trebuh in da jo je 24. februarja zvečer skozi kuhinjsko okno obstrlel s samokresom v ramo. Pravi, da je veliko razburjenje povzročilo, da je začela 27. februarja krvaveti. Dne 1. marca se je peljala v Zagreb. Trdi, da je šla samo na pravoslavno duhovno sodišče, da bi ustavila ločitveni postopek proti svojemu možu, ker se ni hotela poročiti z Bajagičem. Tam pa ni našla nikogar, naker se je peljala domov. Dne 3. marca je doma splovila. Kot prča je bil zaslišan Milan Bajagič, ki je zelo čeden in inteligenten mlad mož. Izpovedal je, da 23. februarja ni vrgel Žučkove na tla in da mu je bila Žučkova vzel samokres, ki ga ji je drugi dan vzel. Priznal je, da je 24. februarja streljal na njo. Zaslišana je bila tudi Gučkova bivša služkinja, ki je izjavila, da je Žučkova slabotna in je že večkrat spovala. Državni tožilec dr. Rus je predlagal obsodbo po obtožnici in izjavil, da je Bajagič žrtve razmer in spletke ter da je govoril pri zaslišanju resnico. Po govoru zagovornika je sodnik razglasil oprostilo sodbo.

— Borba za slovensko šahovsko prvenstvo. Celjski šahovski klub je po zmagi nad slovenskimi šahovskimi klubi igral v nedeljo popoldne v Celju z dolgoletnim državnim prvakom Ljubljanskim šahovskim klubom finalno tekmo za prvenstvo Slovenske šahovske zveze. Rezultati so naslednji (prvi imenovani so Ljubljanci, drugi Celjani): Marjan Milnar: prof. Ludvik Gabrovšek 1:0, Vlado Slikan: Kazimir Modic 1:0, Ivan Poljanšek: inž. Sajovic 0:1, Stefan Levčič: Smigovec 0:1, Stanko Samobor: Josip Grašar pol: pol, Gabrijel Pintarič: Vladko Diehl 1:0, Partiji Emilijan Samec: Milan Skitek in Mihael Slikan: Pipuš sta bili prekinjeni in bosta končani v Ljubljani. Stanje je torej zanka 3 in pol: 2 in pol. Celjani upajo, da bodo izenačili. Revanžna tekma bo v nedeljo 4. junija v Ljubljani. Celjski šahovski klub bo postavil za to srečanje močnejše moštvo, ker so bili nekateri igralci v nedeljo zadržani.

Primarij dr. Steinfelser zopet redno ordinira

— Brez sledu je izginil. V petek popoldne se je vrnil 10-letni vinčarjev sin Anton Zavsek iz Rifengozda pri Celju domov iz šole. Staršev ni bilo doma. Deček je oblekel praznično obleko in med 15 in 16. izginil brez sledu. Najbrž ga je nekdo izvalil s seboj. Deček ima na sebi lepo črno obleko in ima lase kostanjeve barve. Kdor bi kaj vedel o njem, naj to takoj javi najbližnji orožniški postaji ali pa celjski policiji.

Smrt blage Primorke

Ko je leta 1906, spremljala v črnilno odeta Gorica Simona Gregoričeva na njegovi poslednji poti v prelepi planinski raj; sta se tega slovesa udeležila tudi Francka in Jože Špacapan iz Lokavca.

Poslovilne pesmi na Gorišču: »Nazaj, nazaj, nista mogla pozabiti, vedno in vedno sta si jo ponavljali. Bila sta pevca, prijatelja glasbe in lepote. S pesmijo sta si sladila dela polno življenje, postavila si dom, vzgojila številno družino in »delavne dan« je postal lep. Jože je umrl pred 17 leti za boleznijo, ki si jo je nakopal v vojni.

Ko se je letošnji pomlad začelo odpirati cvetje, ko so se vrnili pevci z juga in si postavili gnezda, je tudi Francko vrglo v posteljo. 16. t. m. zjutraj je ugasnila. Še dan prej je čitala »Jutro« in se zanimala za gospoda iz Konopišta in za svetovne novice.

Bila je dobrega srca in imela je zmerom odprte roke. Vsakdo, ki jo je poznal, jo bo pogrešal. Živela je brez počitka, se žrtvovala in pomagala, kjer je mogla. »Kako sem trudna!« je vzdihovala zadnje dni. Zdal je šla k počitku po 66 letih. Bodi ji lep spomin!

R A D I O

Torek 23. maja
Ljubljana 11: Solska ura: Obisk v tovarni čokolade — Grič (dialog v obliki portrete). — 12: Zvoki iz Češke (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: V bratskem zagrljaju (Radijski orkester). — 14: Napovedi. — 18: Klavirski koncert (gđc. S. Hrašovec). — 18.40: Človeški tipi in značaji (prof. E. Boje). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura: Ohranjanje nar. običajev, nošenj in arhitekture. — 19.50 Deset minut zabave. — 20: Šaljapin poje (plošče). — 20.20: Celestin: Roza, komedija (člani rad. igr. družine). — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Zvoki v oddih (Radijski orkester).

Beograd 16.45: Petje in orkester. — 20: Narodne pesmi. — 20.30: Simf. koncert. — 22.15: Plošče. — Zagreb 17.15: Lahka gla-ba. — 20: Klavirske skladbe. — 20.30: Češke pesmi. — 21: Lahka godba. — 22.20: Zborovsko petje. — Praga 20: Pester glasbeni spored. — 21.10: S.m.f. koncert. — 22.10: Plošče. — Varšava 21: Moniuszkove skladbe. — 22.15: Violina in klavir. — Sofija 18: Lahka in plesna muzika. — 19.30: Orkester. — 20: Komorne skladbe. — 20.55: Ruske romance. — 21.45 Lahka in plesna muzika. — Dunaj 12: Orkester. — 16: Vesela muzika. — 18.15: Regerjeva glasba. — 20.15: Pokrajinske slike. — 22.35: Lahka in plesna muzika. — 24: Nočni koncert. — Beilin 19: Mali orkester. — 20.15: Kakor Dunaj. — 22.30: Lahka in plesna muzika. — München 19: Mali orkester. — 20.15: Dramski večer. — 21.40: Virtuozne klavirske skladbe. — 22.30: Lahka glasba.

Gospodarstvo

Zahteve hrvatskih gospodarskih zbornic

V soboto je bila v Trgovski zbornici v Zagrebu konferenca predstavnikov gospodarskih zbornic iz Osijeka, Zagreba, Splita in Dubrovnika. Konferenca je bila sklicana na iniciativu osiješke zbornice z namenom, da se določijo smernice skupnega dela hrvatskih gospodarskih zbornic in da se osnuje medzbornični odbor, ki naj zastopa vse hrvatske zbornice in vodi akcijo za ustvaritev zahtev hrvatskega gospodarstva pred centralnimi oblastmi. Za konferenco je osiješka zbornica pripravila referate o smernicah skupnega dela, o Prizadu ter Zavodu za pospeševanje znanja trgovine, o kreditiranju gospodarstva po državnih in od države pooblaščenih zavodih, o ustanovitvi trgovskih kreditnih zadrug in o devizni politiki Narodne banke. Naloga konference je bila, da se na odločen način ponovno napravi poizkus, po drugih metodah izposlovati rešitev vprašanj, ki so bila že ponovno postavljena na merodajnih mestih.

Potek konference je imel interesen značaj in je bil o sklepih izdan komunikat, ki ugotavlja v uvodu, da so se konference udeležili predstavniki 8 zbornic, in sicer Trgovinske zbornice v Zagrebu, Industrijske zbornice v Zagrebu, Obrtne zbornice v Zagrebu, Trgovinske in industrijske zbornice v Osijeku, Obrtne zbornice v Osijeku, Trgovinske in industrijske zbornice v Splitu, Obrtne zbornice v Splitu in končno Zbornice za TOI v Dubrovniku. Zbornice so zastopali po večini predsedniki in člani predsedstva skupaj s tajniki. Po obsežni razpravi so bili sprejeti naslednji sklepi:

1) Da se omogoči stalni stiki zbornic s hrvatskega področja v vseh vprašanih gospodarskih zadevah, se ustanovi stalni medzbornični delovni odbor, ki ga tvorijo predsedniki vseh, na konferenci zastopanih zbornic. Ta odbor bo dajal smernice za skupno delo in sklepel o vseh onih gospodarskih vprašanjih, v katerih naj hrvatske zbornice skupno nastopijo. Vse hrvatske zbornice odklanjajo soglasno v načelu sodelovanje na državnih konferencah zbornic, ker sklepov teh konferenc merodajni činitelji itak ne upoštevajo. S tem hrvatske zbornice ne odklanjajo sodelovanja z ostalimi zbornicami in gospodarskimi ustanovami v državi, nasprotno želijo, da se to sodelovanje v vsakem pogledu nadaljuje.

2) Glede kreditiranja gospodarstva po državnih in od države pooblaščenih zavodih zahteva hrvatsko gospodarstvo, da se za njegovo področje v Zagrebu ustanovi samostojni sedež teh zavodov, kar velja tudi za Narodno banko. Ti sedeži zavodov naj bi bili v vsakem pogledu docela samostojni, tako da bi bile podružnice teh zavodov na ostalem hrvatskem področju

podrejene sedežem v Zagrebu. Na te sedeže državnih in od države pooblaščenih zavodov v Zagrebu se imajo takoj prenesti vsa aktivna in pasiva teh zavodov, ki se nanašajo na hrvatsko področje. Na sedež Narodne banke v Zagrebu pa naj se prenese ustrezajoči del njenih sredstev. Posli teh sedežev v Zagrebu se morajo podvreči kontroli hrvatskih gospodarskih zbornic, ki bodo delegirale v uprave svoje predstavnike.

3) V zvezi z devizno politiko Narodne banke zahteva hrvatsko gospodarstvo, da se na njegovem področju ustanovi samostojni devizni zavod s sedežem v Zagrebu, ki naj s posredovanjem gospodarskih strokovnjakov, ki jih bodo predlagale zbornice, vrši na teritoriji hrvatskih zbornic samostojno vse devizne posle in samostojno izdaja odločbe o deviznih vprašanjih.

4) Hrvatske gospodarske zbornice zahtevajo soglasno ukinitje Prizada in Zavoda za pospeševanje znanja trgovine v današnji obliki, ker je ugotovljeno, da te ustanove ne ustrezajo svrhi, za katere so bile ustanovljene. Namesto teh ustanov zahtevajo hrvatske zbornice ustanovitev samostojnih zavodov za hrvatsko področje s sedežem v Zagrebu, ki bodo pod vodstvom gospodarskih zbornic kot glavni trgovinskega ministrstva vršili posle vprašanj pri urejanju izvozne trgovine s hrvatskega področja. To urejanje naj se zlasti nanaša na avtarične države, tako da bodo vse preferenčne ugodnosti, refakcije in druge ugodnosti meddržavnih dogovorov in pogodb prišle tudi v korist hrvatskega gospodarstva. Ti samostojni zavodi v Zagrebu naj bi imeli tudi dolžnost, da s sodelovanjem gospodarstva določijo samostojne delegacije, ki bi aktivno sodelovale pri vseh pogajanjih trgovinskega značaja z inozemstvom. Zato naj bi zbirale informativno gradivo za pogajanja in držale zveze s pristojnimi ustanovami doma in v inozemstvu. Služiti pa bi smele le pospeševanju izvoza, tako da se ne bi same bavile s sklepanjem in izvrševanjem trgovskih poslov, ker odklanja hrvatsko gospodarstvo, da bi se birokrati bavili s trgovskimi in izvoznimi posli.

5) Predstavniki hrvatskih gospodarskih zbornic sprejemajo predlog Osiješke zbornice, da na svojem področju preko prisilnih trgovskih združenj razvijejo propagando za ustanovitve trgovskih hranilnih in kreditnih zadrug, tako da bi mali trgovci in obrtniki na osnovi samopomoči prišli do potrebnih kreditov. Te kreditne zadruge bi pozneje ustanovile osrednjo zadrugo v Zagrebu, ki naj bi postala važen faktor v kreditiranju hrvatskega gospodarstva.

kemu omogočeno, da bo hitro našel tisto, kar si želi nabaviti in da med seboj primerja izdelke konkurenčnih trgov. Deset-tisoči vedo, da se na ljubljanskem velesejmu kupi dobro, zato prihajajo vsako leto, da tu izbirajo, kupujejo in naročajo. Izkoristite polovično vozino na železnici za potovanje v Ljubljano od 31. maja do 12. junija. Če kupite pri odhodu celo vozno karto imate potem brezplačen povratek od 3. do 17. junija. Na odhodni postaji kupite poleg vozne karte še rumeno železniško izkaznico za 2 din, ki si jo daste na velesejmski blagajni potrditi.

— Propaganda za obisk Dolenjske. Občina Novo mesto ter novomeško Tujsko prometno in olepševalno društvo prireditelja v okviru pomladnega ljubljanskega velesejma od 3. do 12. junija lepo razstavo. Namen razstave je propaganda za obisk lepe Dolenjske, ki v polni meri zasluži pozornost v tujsko-prometnem oziru. Kdor bo enkrat spoznal krasne pokrajinske predele naše Dolenjske, se bo vedno zopet rad vračal.

— Oddaja okrepčevalnice na postaji Kotoriba. Direkcija drž. železnice v Ljubljani odda s 1. julijem t. l. po predpisih pravilnika 135 v zakup za nedoločen čas kol. okrepčevalnico na postaji Kotoriba. Letna zakupnina znaša 1.200 dinarjev. Za obratovanje potrebna glavna znaša 12.000 din, če reflektant nima nobenega inventarja in opreme, v nasprotnem primeru pa 3.600 din, mora pa biti posest inventarja in opreme dokazana. Prošnje se vlagajo do vključno 19. junija t. l. na naslov direktorije drž. železnice v Ljubljani. Do tega dne ob 11. uri je položiti pri depozitni blagajni direktorije v Ljubljani predpisano varščino v znesku 300 din v gotovini. Natančnejša pojasnila glede pogojev se dobe pri direktoriji drž. železnice v Ljubljani (soba 59 odnosno 54 in pri šefu postaje Kotoriba).

— Dobave. Direkcija drž. rudnika v Kačanju sprejema do 24. t. m. ponudbe za dobavo okrogle jeklene vrvi. Štab mornarice kr. Jugoslavije v Zemunu sprejema do 25. t. m. ponudbe za dobavo raznih vrst čopičev, jeklenih vijakov, raznih pil, 26. t. m. za dobavo prozornega celofana in navadne sive klobučevine. Uprava zavoda »Obilicevo«, Kruševac — Obilicevo sprejema do 26. t. m. ponudbe za dobavo portlandskega cementa, do 27. t. m. raznih aparatov in ročne centrifuge. Gradbeni oddelček direktorije drž. železnice v Ljubljani sprejema do 26. t. m. ponudbe za dobavo ročnih svetilk ter raznega vodovodnega materiala. Štab odseka za utrjevanje na Vrhniki sprejema do 28. t. m. ponudbe za dobavo strojne opake.

— Licitacije. Dne 24. t. m. bo pri štabu za utrjevanje v Ljubljani (II) licitacija za dobavo raznih aparatov za dravsko delavnico, 25. t. m. za dobavo ročnih ventilatorjev, 2 strojev za rendiranje lesa, 26. t. m. pa za dobavo 2 strojev za oblaenje. Dne 26. t. m. bo v inženjerskem štabu dravske divizije kobe oblasti v Ljubljani licitacija za napravo okvirjev in vrat v Slov. Bistrici, 27. t. m. za popravilo strolovodne instalacije na skladišču na Pečovniku pri Celju in 30. t. m. pa za generalno popravilo konjušnice »dravskega vozaškega eskadrona« v Ljubljani.

Borze

22. maja
Na jugoslovenskih borzah notirajo nemški klirinški čeki nespremenjeno 13.30. Tudi tečaj na svobodnem trgu se nadalje ravna po srednjem tečaju 258 din za funt. Grški boni so se v Zagrebu trgovali po 31.50, v Beogradu pa je bilo povpraševanje po 31.50.

Na zagrebškem efektm tržišču se je vojna škoda pri mirni tendenci trgovala po 461 — 462 (v Beogradu po 459—461). Nadalje je bil promet v 4% severnih agrarnih obveznicah po 60,25 — 60,75 in v delnicah Jadranske plovidbe po 310.

DEVIZE

Ljubljana. Oficielni tečaji: London 206.40 — 209.60, Pariz 116.55 — 118.85, New York 439.75 — 443.75, Curih 995 — 1005, Milan — Trst 232.45 — 235.55, Amsterdam 236.50 — 240.60, Berlin 1774.62 — 1792.38, Bruselj 750.25—762.25. Tečaji na svobodnem trgu: London 256.40 — 259.60, Pariz 144.84 — 147.14, New York 5459.93 — 5519.93, Curih 1235.38—1245.38, Amsterdam 2942.40 — 2980.40, Bruselj 932.03 — 944.03.

Curih. Beograd 10, Pariz 11.7750, London 20.8075, New York 444.50, Bruselj 75.66, Milan 23.40, Amsterdam 238.40, Berlin 178.35, Stockholm 107.1750, Oslo 104.55, København 92.90, Praga 15.25, Varšava 83.75, Budimpešta 87, Atene 3.90, Bukarešta 3.25.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 461 — 462, 4% severne agrarne 50 — 60,75, 7% stabiliz. 99 den., 7% invest. 99 — 100, 7% Seligman 99 den., 7% Blair 93 — 94, 8% Blair 101 — 102; delnice: Narodna banka 7400 den., PAB 213 den., Trboveljska 185 — 191, Gutman 40 — 51, Sečerača Osijek 75 — 90, Ojčevka lijevaonica 160 den., Jadranska 305—310. Beograd. Vojna škoda 460.50 — 461 (459 — 461), 4% severne agrarne 60,25 — 60,62, 6% begunške 89 — 89,25, 6% dalm. agrarne 87,25 — 87,50 (87.50), 7% invest. 101 — 102, 7% Seligman 100 — 102, 7% Blair 93 — 93.50 (93), 8% Blair 100.50 — 102.50 (102), Narodna banka — (7450), PAB 217 den.

Blagovna tržišča

ŽITO

Chicago, 22. maja. Začetni tečaji: pšenica: za maj 80, za julij 74.50, za sept. 73.8750; koruza: za maj 50.1250, za julij 50.6250.

Winnipeg, 22. maja. Začetni tečaji: pšenica: za julij 64.75.

Novosadska blagovna borza (1. t. m.). Tendence nespr. Pšenica: 78/79 kg slavnica 142 — 144; sremska 142 — 143; slavnica 144 — 145; banatska 138 — 139. Rž: baška 137 — 139. Ječmen: baški in sremski 64/65 kg 162.50 — 170, jari 68 kg 180 — 185. Oveš: baški, sremski in slavnica 147 — 149; Koruza: baška 100 — 102, baška pariteta Indija in Vršač 100 — 102, 230 — 240; 240 — 240; 240 — 190; 240 — 240; 240 — 190; 240 — 190. Fižol: baški in sremski beli brez vrč 300 — 305. Otrba: baški 110 — 112.50, sremski 105 — 107.50, baški 102.50 — 105.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Beležke

Moška beseda naših dobrovoljcev

V Beogradu se je vršila pod predstvom slepega polkovnika Luja Lovrića v nedeljo letna skupščina Saveza vojnih dobrovoljcev kraljevine Jugoslavije. Na skupščini je bila soglasno sprejeta resolucija, v kateri pravijo naši vojni dobrovoljci med drugim: »Kot najbolj verni nositelji nacionalne misli in svobode v našem narodu se čutimo poklicane pozvati naš narod v teh težkih in usodnih časih, da naj ne kloni z duhom, nego še bolj ojači svoje vrste, da se bomo lahko v slučaju potrebe disciplinirani in složni odzvali pozivu domovine. Temelj našemu skupnemu odporu v obrambi naših svetih, s krvjo začrtanih narodnih in državnih meja, bodi skupna zavest odgovornosti nas vseh v teh resnih časih. Svečano pozivamo vse merodajne činitelje in predstavnike naše narodne moči, ki so odgovorni pred zgodovino za skupno usodo našega naroda, da prenehajo s strankarskimi, plemenskim, verskimi in osebnimi spori. Namesto njih naj posvetijo vse svoje sile zbiranju vseh moralnih in materialnih narodnih sil za obrambo državne in narodne celote. Jugoslavija je bila ustvarjena za ceno žrtve njenih najboljših sinov. Vojni dobrovoljci, kot nasledniki in čuvarki tradicije borbe za osvobodjenje in zedinjenje, slovesno izjavljajo, da so vsak trenutek ponovno pripravljeni žrtvovati kri in življenje za obrambo neokrnjenosti naših državnih meja. Jugoslavija je bila stvorena s potoki krvi in za njene meje bodo tekle reke krvi, če bi jih kdo poskušal napasti.«

Ban dr. Natlačen v ptujem okraju

V ponedeljek je prisel v Ptuj ban dr. Natlačen, da izvrši nadzorstvo potovanja po ptujem okraju. V Ptuj se je izvršil svečan sprejem, ki se ga je udeležilo tudi Sokolstvo.

Po sprejemu se je ban udeležil svečane seje občinskega sveta, kjer so mu sporočili, da je izvoljen za častnega meščana. Nato je sprejel deputacije županov, duhovščine, uradnih, učiteljske ter kulturnih in gospodarskih organizacij, ki so mu iznesle splošne in zlasti tudi narodne potrebe ptujkega okraja.

Banovinska skupščina JRZ za dunavsko banovino

V nedeljo dopoldne je bila v dvorani Trgovskega doma v Novem Sadu banovinska skupščina JRZ za dunavsko banovino. Skupščina so se udeležili poleg ministrov Jevrema Tomića, Nikole Bešlića in Vojka Čvrkvića skoraj vsi senatorji in poslanci JRZ iz dunavske banovine. Skupščino je vodil podpredsednik, poslanec Dvinčič, dočim je bil predsednik banovinskega odbora senator in bivši minister Svetozar Stanković odsoten. Pred izvolitvijo novega banovinskega odbora se je prijavil k besedi poslanec Djura Stanković, ki je uvodoma dejal, da je pooblaščen od šefa JRZ dr. Milana Stojadinovića, da se izreče proti volitvi novega odbora. »Te volitve so proti duhu pravil stranke, poleg tega pa mi je dr. Milan Stojadinović izjavil, da ne bo priznal izvolitve novega odbora.«

Po teh besedah je nastal, kakor javlja beogradska »Politika«, v dvorani velik nemir. Zborovalci so glasno izjavljali, da dr. Stojadinović ne predstavlja v svoji osebi

Vojnim dobrovoljcem

Ljubljana, 22. maja

Na letošnjem jubilejnim obćnem zboru sreske organizacije vojnih dobrovoljcev v Ljubljani izvoljena uprava je za tekoče leto konstituirana takole: predsednik prof. Josip Jeras, I. podpredsednik Joco Zagar, II. podpredsednik primiraj dr. Josip Hebein, I. tajnik Valentin Kejžar, II. tajnik Melhior Rismal, blagajnik Fran Nosan, člani uprave, dr. Ernest Turk, Rajko Paulin, Ivan Laharnar, dr. Stanko Lapajne, Josip Kozak, namestniki, Ivan Javornik, Valentin Starman, Avgust Kuster. Predsednik nadzornega odbora: Andrej Šifrar, člani, Vekoslav Fon, Franjo Per, Fran Konič, Stanko Stanič, namestniki: Drago Mikuž, Rudolf Zeleznik. Društvena pisarna v Franciskanski ulici 10. posluje vsak dan od 18. do 19. ure.

Vsi prizadeti tovariši vojni dobrovoljci se opozarjajo, da se morajo poslati prošnje za državne 4% obveznice namesto dobrovoljske zemlje na osnovi uredbe in pravilnika o obveznicah najkasneje do 8. junija tekočega leta ministrstvu poljedelstva. Organizacija je razposlala okrožnice s potrebnimi navodili.

Glede na notranje stanje v Jugoslaviji, ki smo jo vojni dobrovoljci ustvarjali ne s paljem in praznimi besedami, marveč s puško na bojnih poljanah in imamo zaradi tega prvo besedo pri njenem upravljanju ter gleda na napeto stanje izven naše države, smo na obćnem zboru sprejeli posebni poziv in izjavo. V zvezi s tem pozivamo vse tovarise, naj vsak v svojem kraju in okolišju poglablja državljansko zavest med narodom ter odločno pobija defetizem in tujjo, nam sovražno propagando, kjer koli bi se pojavila. Vojni dobrovoljci moramo pri tem prednjačiti.

Med slovanskimi »patrioti« se dobijo eksemplarji, ki še vedno vidijo v vojnem dobrovoljstvu »izdajalca« pokojne Avstrije, ali pa ga označujejo kot boljševika, ako zahteva tudi zase koga kruha v Jugoslaviji. Dostikrat delajo tudi namenoma krivico vojnemu dobrovoljcu.

Vse svoje člane vojne dobrovoljce pozivamo, naj društvo takoj javijo take primere, da taki »patrioti« prej ali slej dobe zaslužen kazen. Dolžnost naša in vse naše zemlje je, da take parazite uničimo. Priprani smo, da nam bo pri tem delu novi rod — naša mladina sledila, na čelu te akcije pa hočemo biti mi, ki smo to našo lepo domovino ustvarjali in ustvarili.

Sreska organizacija vojnih dobrovoljcev v Ljubljani.

SOKOL

Sokol Ljubljana — Šiška poziva svoje članstvo, ki se namerava udeležiti zleta Junakov v Sofiji, da se zgasi pri br. starosti Nandetu Tušarju do konca tega meseca.

glavni odbor JRZ in da v energičnem zavračajo njegove pretnje. Predsedujoči poslanec Branko Dvinčič je postavil predlog dr. Milana Stojadinovića, naj ostane stari odbor v svoji funkciji še naprej na dnevni red. Predlog je bil obdit s 106 glasovi proti dvema. Glasovanje se je tolmачilo kot zgovoren dokaz poraza prijateljev dr. Milana Stojadinovića v dunavski banovini.

Pri volitvah novega banovinskega odbora je bil izvoljen za predsednika minister za kmetijstvo Nikola Bešlić, ki se je v krajšem govoru zahvalil za zaupanje ter predčital pozdravni brzojav predsedniku vlade Dragiši Cvetkoviću.

Neokrnjeno zaupanje pri borzijancih

V nedeljo je bil v Beogradu obćni zbor beogradske borze, združen z volitvami novega predsedništva. Vložena je bila samo ena lista z nosilcem dr. Milanom Stojadinovićem. Volitve so bile tajne. Po volitvah so se sestali novo izvoljeni odborniki in izvolili dr. Milana Stojadinovića za predsednika.

„Slovenski delavski tabor“

»Slovenski delavec« objavlja navodila za »Slovenski delavski tabor«, ki se bo vršil v Ljubljani 4. junija pod pokroviteljstvom bana dr. Natlačen. Navodila polagajo posebno toplo na srce rediteljem, da ne bo v njegovi skupini nikogar, ki bi po svojem življenju in po pripadnosti varno ne spadal. Dalje naročajo: »Ne pozabite na enotne obleke: moški plave delavne ali temne hlače, bela srajca, zelena kravat, suknič čez roko, brez pokrivala!«

Minister za promet dr. Spaho je, kakor znano, odobril za udeležence delavskega tabora ZZZ četrtinsko vožnjo.

Nova uprava JNU

O poteku nedeljskega jubilejnega kongresa Jugoslovenskega novinarskega združenja smo že poročali v »Ponedeljskem Jutru«. Na popoldanskem delovnem zasedanju kongresa so bila podana in odobrena poročila funkcionarjev združenja in je bila po živahni razpravi sprejeta resolucija, v kateri se med drugim nalaga upravi, da izdela načrt uredbe o ureditvi novinarskih delovnih odnosov ter da pripravi tudi načrt za nova pravila združenja.

Po obitajnem turnusu bi imelo letos predsedništvo Jugoslovenskega novinarskega združenja preiti na Ljubljano. Predsednik ljubljanske sekcije, glavni urednik g. Stanko Virant, ki je bil kandidat za to mesto, pa je predložil, da naj se glede na važna pripravljana dela socialnega in organizatoričnega značaja, ki jih je vodil dosedanj predsednik dr. Sokolić in ki jih ni mogoče brez škode prenesti v druge roke, zaslužni sedanj predsednik zagrebške sekcije dr. Branko Sokolić ponovno izvoli za predsednika JNU. Gospod Virant je stavil ta svoj predlog v imenu ljubljanske novinarske sekcije ter je bil soglasno sprejet.

Obvezna delovna služba za madžarsko mladino

Madžarska vlada je izdelala sedaj definitivni načrt zakona o uvedbi obvezne delovne službe za madžarsko mladino. Obvezna delovna služba bo trajala tri mesece. Obvezniki bodo spadali pod vojaško disciplino. Odrede obvezne delovne službe bodo uporabljali prvenstveno za razna vojaška utrjevalna dela. Vodili jih bodo tehnični častniki madžarske vojske.

Letalski dan

Aerokluba v Krškem

Kdor je na praznik ob 6. zjutraj šel mimo Mestnega doma v Ljubljani, je zapažil večjo gružo mladih ljudi. Tu so se zbrali naši mladi letalci, da jih popelje avtobus v Krško, kjer so organizirali miting. Ze vse prejšnji dan je neudržitljivo delavec Aerokluba g. dr. Stanko Rape vozil z letalom šolsko mladino iz Krškega kakor tudi iz okoliških krajev na »zračna krščenja«. Predaval jim je tudi o letalstvu in jih izpodbojal, da bi pozneje pristopili v vrste naših letalcev.

V omenjeni grudi so bili tudi blagajnik Aerokluba inspektor g. Ošana, marljivi sodelavec odbora g. Kepec in pa upravnik jadrane sole na Blokah g. Stanko Raznožnik. Ta letalska družina prireja že vrsto let s sodelovanjem mlajših uspešne mitinge na podeželju kakor tudi v Ljubljani.

Po lepi vožnji se je skupina pripeljala v Krško. Tu je bilo zbrano na prostoru, določenem za prireditve, že precej ljudstva. Za dopolne so bili na programu »zračni kretja« publike. Neumorno sta letala gg. dr. Rape in Umek ter sta že dopoldne letela s približno štiridesetimi ljudmi, ki so bili po večini kmečkega stanu. Prodajalci listkov za polet so bili priče izjav, kakor: »Šestdeset let stejem, pa hočem le še enkrat leteti, preden me doleti smrt!« Ali pa: »Dva kovača imam, pa se bom rajši peljal, kakor pa šel peš na pol litra!«

Po kosilu so bile na sporedu akrobacije motornih in brezmotornih letal. Začetek je bil napovedan ob 15. uri, a ljudstvo je začelo prihajati že ob pol 14. Avtomobil, kočije in avtobusi so se v dolgi vrsti vozili na prostor.

Do 15. ure je bilo zbranih na terenu okoli 3000 ljudi. Vse je poteklo v najlepšem redu. G. dr. Rape je z letalom YU—PDO tipe »KS II B« napravil nekaj letov in akrobacij, nato pa še z letalom tipe »Fizir« dva loopinga in dva reversemata. Nato bi morali priti brezmotorno letalo. O vzrokih njegovega izostanka smo poročali. Po akrobaciji so bili spet polet za publiko, ki so trajali do pol 19. Bilo je toliko letenja željnih, da ni bilo mogoče vsem ustreči. Ostalo jih je še mnogo, ki niso prišli na vrsto, in zato je vodstvo poslalo letalo v soboto spet v Krško.

Letalska družina se je na praznik zvečer trudna a zadovoljna vrnila v Ljubljano, saj je bil moralni uspeh mitinga prav lep. Upamo, da bo Aeroklub priredil še mnogo tako lepo uspešnih letalskih dni. Pozornost je vzbujalo letalo domače konstrukcije »KS II B«.

Iz Trbovelj

Izgubila so se očala od Pauerjeve kolonije mimo Vargata do Sokolskega doma. Najdite naj jih odda proti nagradi v podružnici »Jutra«. (—)

Poročilo ljubljanske borze

Za današnji redni letni obćni zbor ljubljanske borze za blago in vrednote je borzni svet izdal kakor prejšnja leta letno poročilo, ki podaja zanimiv pregled razvoja našega gospodarstva v preteklem letu. Obsežna se poročilo bavi tudi s poslovanjem posameznih panog borznega poslovanja.

Lesno tržišče

Na lesnem tržišču je v lanskem letu vladala negotovost. Celotni izvoz lesa iz naše države je po količini nazadoval za 22%, po vrednosti pa za 16%. Tudi vrstni red naših inozemskih odjemalcev se je spremenil in je na prvo mesto stopila Nemčija, na drugo pa Italija. Naš izvoz v Anglijo je lani nazadoval skoro za 50% v primeri s prejšnjim letom, kar je posledica okolišnosti, da so morali naši izvozniki prodajati Narodni banki večji del deviz po določenih tečajih. Čim pa je Narodna banka proti koncu leta znižala odstotek deviz, za katere so veljali prisilni tečaji, je takoj nastalo živahnije povpraševanje po našem lesu za izvoz v Anglijo. Izvoz v klirinške države, zlasti v Nemčijo in Italijo, je trpel zaradi visokih klirinških saldov. Nemčija je izdajala čedalje manj izvoznih deviznih dovoljenj za les. Likvidacija klirinškega dolga v Italiji pa daje upanje, da se bo izvoz na italijanski trg povečal. Ugodno je, da je lani razvil naš izvoz lesa v Madžarsko, kamor je zlasti Slovenija prodala precejšnje količine. O izvozu lesa iz Slovenije ni zanesljivih podatkov, vsekakor pa je verjetno, da je odstotek nazadovanja izvoza lesa iz naših krajev še večji, kakor za vso državo, deloma tudi zaradi tega, ker je bila Slovenija pri podeljevanju kontingenstov za mehki rezani les redno precej prikrajšana. To je vse obćito vplivalo na gospodarski položaj v Sloveniji, kjer živi preko 20% prebivalstva posredno ali neposredno od proizvodnje lesa ali lesnih izdelkov.

Z velikim zanimanjem sedaj razmotriva-jo naši izvozniki o možnosti izvoza lesa v Španijo, kjer bo potreba gotovo prav znatna. Seveda bo treba najprej urediti vprašanje naših starih klirinških teriativ. Poskrbeti moramo tudi, da pridemo na španski trg po možnosti kot neposredni izvozniki, da se ne bo naše blago prodajalo po raznih posredovalcih.

Drugo važno tržišče bo Francija, kamor zadnja leta skoro nismo nič izvažali. Pri izvozu lesa v Francijo po novi trgovinski pogodbi žal Slovenija ne bo prišla toliko v poštev, ker bodo ugodnosti pogodb lahko izkoristili predvsem izvozniki trdega lesa in pa bosanski izvozniki mehkega lesa, ki imajo velike količine precizno izdelanega lesa v enotnih tihah. medtem ko je pri nas v Sloveniji izdelava posebej mehkega lesa še precej navezana na zahteve in običaje italijanskega trga.

Računski zaključek

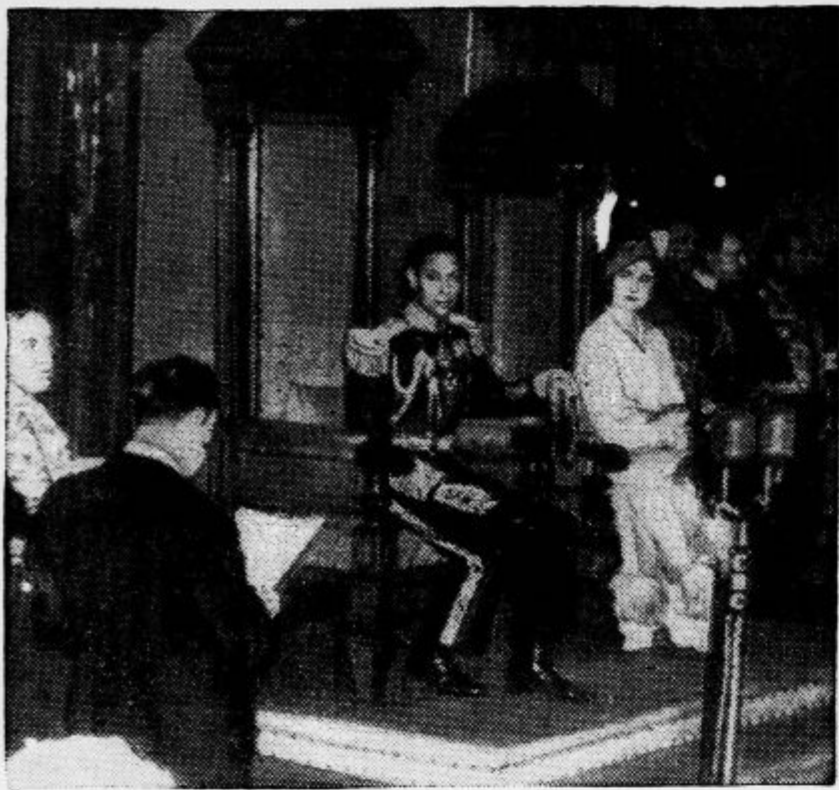
Bilanca borze za leto 1938 izkazuje 225.000 din čistega prebitka, s prenosom prebitka iz leta 1937, pa 252.000 din. Ta prebitek je skoro v celoti prenešen na stabilni sklad, ki se je s tem povečal za 2 milijona din (lani 1.75). Med dohodki je devizna kurtaza znašala 308.000 din (prejšnje leto 318); razsodiščne pristojbine so prinesle 193.000 din dohodkov (173.000), članarina pa je dala 50.000 din (lani 55.000).

Razsodišče

Poslovanje razsodišča je bilo tudi v letu 1938, še dokaj zadovoljivo, saj je bilo na

novi vloženi 1153 tožb (prejšnje leto 1155), vtoževane terjatve pa so dosegle 3.94 milijona din (prejšnje leto 3.74). Pravde, ki so bile rešene s sodbo, so trajale od dneva vložitve do dneva izrečene sodbe v 898 primerih manj kakor mesec dni, v 51 primerih pa več kakor mesec dni. Izmed pravi, ki so trajale manj nego mesec dni, je bilo 264 rešenih v osmih dneh, 564 pa v 15 dneh. Delo razsodišča pa ni bilo lansko leto samo v reševanju pravi, temveč je obstajalo tudi v oddajanju pravnih nasvetov številnim strankam, zlasti pravnim zastopnikom, kar priča, da ima borzno razsodišče popolno zaupanje, ki je postalo še večje

Na kanadskem prestolu v Ottawi

Angleški kralj Jurij VI. in kraljica Elizabeta na častnih sedežih v kanadskem parlamentu. Minister Maurice Duplessis jima čita dobrodošlico

Duhovna zibel krščanstva spet pod polumesecem

Gospodarski pomen pokrajine Hataj, ki se ta teden vrne k Turčiji

Med Francijo in Turčijo je bila nedavno podpisana pogodba o vrnitvi pokrajine Hataj (bivšega Sandžaka in Aleksandrette) Turčiji. Predaja tega ozemlja bi se imela izvršiti v začetku tega tedna.

Glavna ulica v Aleksandreti

Iskenderon, bivša Aleksandretta, in Antaktija, nekdanja Antiohija, slovita že od starega veka kot duhovni središča prvega krščanstva. Ndaleč od tu je dolina Dafne, ki so jo v starem veku zavoljo njene lepote, obilnih potokov in slapov prštevili med svetovna čuda. Aleksandretski zaliv pa ima dandane drug pomen. »Samo iz Aleksandrette je mogoče zavarovati Egipt«.

Najmodernejše bombnike dobi Amerika

Pri tvrdki Douglas Aircraft Co. v S. Monici je naročila ameriška vlada 150 vojaških avijonov za bombardiranje. Stali bodo petnajst milijonov dolarjev. Ti bombniki bodo najmodernejši na svetu. Načelnik generalnega štaba ameriške vojske je izjavil, da prekaša ameriško naročilo v kvaliteti vse tovrstne avijone današnjega časa. Letala bodo celo popolnejša od aeroplanov, ki jih zdaj dobavljajo Amerika francoski vojski. Brzina novih bombarderjev bo znašala 350 milj na uro.

Zarota proti Rooseveltu

Ameriške varnostne oblasti so odkrile zaroto, ki je bila naperjena proti prezidentu Rooseveltu. Obenem so hoteli izvesti nekrvavo prekucijo v Zedinjenih državah. Zarotniki so imeli v petindvajsetih izvedeno organizacijo. Nameravana je bila najprej odstranitev Roosevelta, nato pa vseh njegovih zaupnikov. Prekucijo bi bil moral izvesti neki George Deatherage iz St. Albana v Virginiji. Iz pisma, ki je bilo poslano Jamesu Erwinu Campbellu v Owensborow, Kentucky, so oblasti doznale za zaroto. V pismu stoji tudi ime nekega ameriškega generala, ki bi moral izvesti nekrvavo državni udar. Zarotniki so zdaj že pod ključem.

Slovaška ne dobi nič češkega zlata

»Exchange Telegraph« objavlja izjavo slovaškega propagandnega šefa Šana Macha, ki pravi, da se bo morala zbrati zlata podlaga za slovaški denar doma, kajti Slovaška ne bo dobila od češkoslovaške zlate zaloge niti grama zlata. Slovaško prebivalstvo bo v kratkem pozvano, naj izroči državnemu vodstvu vse svoje zlate predmete. Za odškodnino bodo darovatelji prejeli od države železne prstane z vgraviranim besedilom: »Slovaška država se zahvaljuje«.

Tragičen polet čez Ocean

Švedski letalec Backman se je v Ameriki dvignil v zrak z letalom, ki je imelo samo stroj za 90 k. s. Hotel je preleteti Atlantski ocean, toda o njem ni duha ne sluha. Domnevajo, da je padel v morje in utonil.

Umetnost in beda

V Parizu je umrla v neki bolnišnici popolnoma obubožana in zapuščena še pred desetimi leti najpopularnejša pariška operna pevka Krstijana Dor, L. 1929. Je nastopila kot ljubljenska vse pariške publike v štiridesetih operetih in revijah ter se ji je sprito njenih velikaških uspehov klanjal ves Pariz.

Eva je padla z neba

28-letna ameriška letalka Bernardina Kingova se je nedavno dvignila s svojim letalom v višino 500 m. Tam se je hotela prosto sončiti in je zavoljo tega odložila vso svojo obleko. Prav tedaj, ko se je hotela naužiti sonca, pa se je začel motor ustavljati in letalka je bila prisiljena zasilno pristati v največji naglici. Seveda ni imela časa, da bi se bila zopet oblekla. Letalo je priletelo na zemljo in se je razbilo, izpod razbitin pa so reševalci po tgnili letalsko amatorko z začudo majhnimi poškebami — nago.

Lindbergh o nemškem letalstvu

Polkovnik Lindbergh je predložil ameriškemu parlamentarnemu odboru poročilo, kako si zamišlja organizacijo ameriškega letalstva v bližnji bodočnosti. V poročilu navaja, da bi Nemčija morala utegniti izgotoviti na leto do 20 tisoč letal. Nemška lovska letala in bombniki so trenutno boljše od ameriških, nima pa Nemčija nobenih letal, ki bi se dala primerjati z ameriškimi »letečimi trdnjavami«.

Koliko stane Ameriko angleški obisk

V Ameriki, kjer sme še danes vsak človek javno povedati, kaj misli o kakšni stvari, je govoril demokratični poslanec Sweeney iz Ohia o stroških, ki jih bo imela Amerika zaradi obiska angleške kraljeve dvojice. Sweeney ceni stroške zaradi vojaške parade, izpadka zasluzka pri uradnih in delavcih na najmanj 300 tisoč dolarjev. Državo bo stal angleški kraljevski obisk samo 15 tisoč dolarjev. Ostale izdatke bodo nosili Američani sami, da zadostijo svoji zvedavosti.

Novi manevri ruske mornarice

Po prvih manevrih ruske mornarice, ki so bili nedavno zaključeni, so se zdaj začeli kombinirani manevri ruske vojske mornarice v Severnem in Vzhodnem morju v velikem obsegu. Iz estonskih krajev poročajo, da se sliši neprestano grmenje topov v bližini Narve. V teh manevrih sodelujejo tudi vojna letala in obalne baterije.

Strupene pare iperita

Dva delavca sta izpraznila v zemljo steklenico iperita in sta se pri tem nevarno zastrupila

V Jožefovem pri Kraljevem Gradcu na Češkem so prošli teden mestni delavci pospravljati kazemate in ondnotnem trdnjanskem predelu in so pri tem naleteli na večjo stekleno posodo z neznano tekočino. Ne da bi koga vprašali, kaj je v steklenici, so jo odprli in izšli tekočino enostavno po tleh. Kmalu potem, ko so to storili, so začeli ostri vzduhi in v pljučih jih je začelo dušiti. Posebno dva delavca, Avgust Skofepa in Anton Obst sta tožila, da skoro ne moreta dihati. Kljub temu sta nadaljevala

Od Milana do Berlina

Nemški zunanji minister von Ribbentrop in grof Ciano med svojim nedavnim sestankom v Milani. V Berlinu podpisana nemško-italijanska vojaška pogodba je plod tega sestanka

Holandska ne pozna šale na mejah

Kjane meje proti Belgiji je zavarovana s tanki in polni

Reden zračni promet čez Atlantski ocean

Zaenkrat poskusni poleti s pošto, po 1. juliju pa bodo letala »Yankee Clipper« prevažala tudi potnike

»Yankee Clipper« pristaja

V zgodovini prekomorskih poletov pomeni datum 21. maja letošnjega leta važen mejnik. Tega dne je otvoril veliki hidroavijon »Yankee Clipper« redno zračno službo med Ameriko in Evropo. Letalo se je dvignilo v zrak v soboto popoldne ob 1.28 ameriškega časa. Z letalom je odletelo 14 mož posadke in trojica opazovalcev. Hidroavijon je naložil pred startom nad sto tisoč pism in drugih poštnih pošilk. Letalo se je usmerilo najprej proti otoku Hortu, kjer se nahaja velika zračna baza za prekomorski letalski promet. »Yankee Clipper« vodi kapitan La Porte. Po zadnjih, najnovejših vesteh, je letel »Yankee Clipper« proti Evropi z brzino

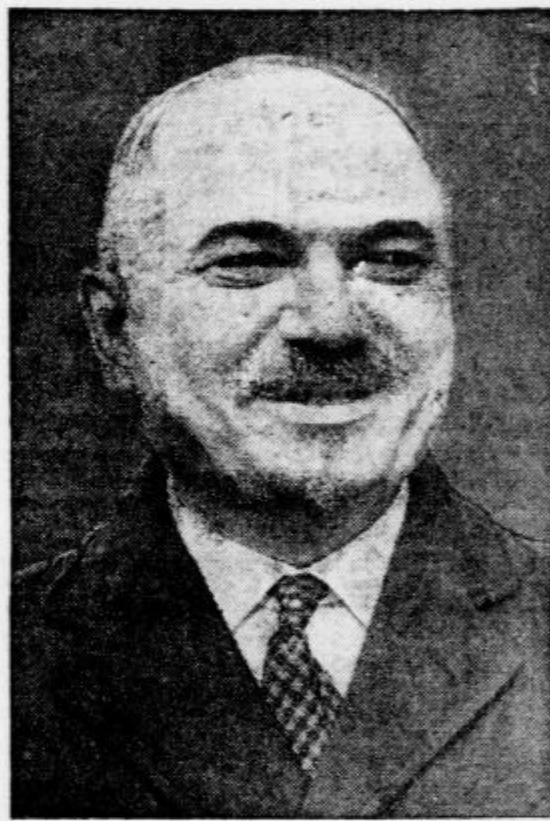
150 milj na uro ter je imel v višini 8000 čevljev razmeroma ugodno vreme. Letalo bi moralo prispeti v Lizbono v nedeljo popoldne, v ponedeljek zjutraj pa v Marseille, odkoder se bo nadaljeval polet v Southampton.

Cerjav se redna potniška proga med Ameriko in Evropo ne bo začela, dokler ne bo imel »Yankee Clipper« za seboj nekoliko uspešnih voženj čez Ocean, ima Pan American Airways že veliko število prijavljenih potnikov, ki želijo z letalom potovati iz Amerike v Evropo. Če pojde vse po sreči, se bo začelo redno prevažanje potnikov s letalom med Ameriko in Evropo letos 1. julija.

Veliki manevri v Ameriki

Vojno ministrstvo Zedinjenih držav objavlja, da se bodo letos vršili manevri, ki bodo po svojem obsegu največje dosedanje vojaške vaje v Ameriki. Udeleževalo se jih bo nad 400 tisoč oseb.

Takole se smeje ...

Majski, ruski poslanik v Londonu in delegat Rusije na sedanjem zasedanju Društva narodov v Ženevi

Opica zadavila vlomilca

Neki bogataš v Los Angelesu je imel krotkega urang-utana. Ko je nekega jutra stopil v kletko, pa je našel orang-utana sedečega na truplu zadavljenega človeka. Opica je ponči napadla in zadavila vlomilca, ki je vdrl v bogatašev vilo.

Japonci popisujejo zlatino

Dolgotrajna kitajska vojna je silno oslabilo japonske finance, zato je finančni minister tokijske vlade odredil, da se morajo takoj popisati vse zaloge zlatih predmetov pri zasebnikih. Podoba je, da bo japonska vlada zahtevala izročitev vse zlatnine državnim blagajni.

Nesreča ameriškega vodljivega zrakoplova

Vsa posadka je ostala živa — Amerika noče več graditi nevarnih Zeppelinov

Odkar sta propadla vodljiva zrakoplova »Macon« in »Acron« in je pred očmi Američanov v Lakehurstu sgorel »Hindenburg«, vlada v Ameriki odpor proti zračnim ptičim balonakega sistema. Še bolj je Američane odvrnila od ideje Zeppelinov katastrofa novega malega vodljivega zrakoplova ameriške zračne mornarice »K 2«, ki je med manevriranjem za pristanež udarila ob zemljo, da se je njegov obod za plin razpočil in prestrgal.

Nesreča se je primerila tako-le: Potem ko je »K 2« absolvirala več ur trajajoči poskusni polet, se je začel polgoma približevati tleh. Ko je bil zrakoplov samo še nekaj časa nad zemljo, se je obod obzegal ob drevo, da se je njegov pláš pretrgal na dva dela. Četice se helij so pri tem popotale in plin je ušel iz njih. Potem je zrakoplov udaril na zemljo. Osem članov in posadka 50 mož je pri tem ostala pri življenju, le nekateri so se malo opraskali.

Nekaj dni pred nesrečo je prezident Roosevelt svernil predlog ministra za mornarico, ki je predlagal gradnjo novega vodljivega zrakoplova velikosti »K 2«. Roosevelt je ukazal izločitve z ugotovitvijo, da so majhni vodljivi zrakoplovi še bolj izpostavljeni nevarnostim kakor veliki. Naj-

Prijeta zastrupljenska

Pisni smo še o sindikatu morilcev v Ameriki, ki so sprejeli ljudi na drugi svet, da so se lahko oborili z zavarovalnimi tovarni, ki so jih zavarovalnice izplačevale po smrti zavarovancev. Zdaj poročajo iz Filadelfije, da se je posrečilo policiji prejeti glavnega zlega duha zastrupljenskega sindikata, znanega Rose Carina. Ta ženska je bila petkrat omočena in je triletna postala vdova. Dva njena moža sta ubila zaradi samega tega, ker nista bila zavarovana za glavno smrt.

A NEKDOTA

Nekdo sta se srečala francoski državnik Clemenceau in Paderewski. Bilo je to l. 1919, ko je bil Paderewski izvoljen za državnega prezidenta Poljske. Clemenceau je takrat premeril velikega virtuozu od glave do nog, potem pa je rekel:

»Paderewski? Vi ste torej Paderewski, glavni pianist? In zdaj so vas izvolili za državnega prezidenta? Siromak — kako nizko ste padli!...«

VSAT DAN ENA

Učitelj pivanja: »Stojte dečki! Zdjase nekaj čista ne smete potopiti, ker sem pravkar pijanil v vodo!«

(odlomek: Avenali)

Kulturni pregled

Pri prof. Milanu Rešetarju v Florenci

Firence, v maju

Nedavno je literarna in filozofska fakulteta florentinskega Atenea na najspostiljivejši način počastila velikega učenjaka in človeka, našega slavne rojaka profesorja Milana Rešetarja. Dodelila mu je kot prvemu, ki je bil na tem visokem zavodu deležen tega izrednega odlikovanja, naslov častnega doktorja florentinske univerze. Motivacija, ki so jo objavili florentinski dnevniki, med drugimi ugotavlja:

»V polstoletju neutrudljivega znanstvenega dela je bil pripoznan za mojstra slovenske filologije, pred vsem one, ki se nanaša na južne Slovane. Raziskovalec in osvetljevalec važnih srbsko-hrvatskih narječij, eden najstrojnejših zgodovinarjev slovenskih književnosti v njih stihih z vzhodno kulturo, globok poznavalec jadranskega staroslovja, ima najširši razgled v filologiji. Italiji je posvetil znamenit del svojega udejstvovanja, bodisi z osvetljevanjem srbsko-hrvatskih jezikovnih otokov v južni Italiji, bodisi s strastnim in globokim študijem italijanskih virov, ki tvorijo temelj srbsko-hrvatskega književnega in kulturnega preporoda.«

Univerzni krogi, v katerih je markantna osebnost našega rojaka visoko spoštovana, njegovi številni florentinski prijatelji, vsa italijanska kulturna javnost, so z nedeljno simpatijo sprejeli vest o tem odlikovanju. Predvsem pa se je nas nekaj jugoslovanskih dijakov, ki preživljamo letošnje študijsko leto v Florenci od srca razveselilo priznanja delu neutrudljivega, idealnega, a vse preskromnega učenjaka, ki nam je bil že takoj v začetku našega bivanja v Florenci gostoljubno odprl vrata svojega doma, svoje delovne sobe, svoje bogate knjižnice in zakladnice svojega širokega, jasnega slovenskega duha in srca.

★

V letu 1919. se je profesor Rešetar vrnil z Dunaja, kjer je predaval na univerzi, v domovino in do leta 1927., ko je bil nepričakovano upokojen, je bil profesor na zagrebški univerzi. Po mnogih trpkih razočaranjih si je izbral za okrožje svojega bodočega dela starodavno Florencio z njenimi bogatimi knjižnicami in zgodovinskimi spomeniki. In tu, visoko gori, v tihni gosposki hiši na Piazzzi Goldoni, za okni, ki so ves dan obsončena in ki gledajo na Arno in na temnozeleno grčevje na onem bregu nadaljuje neutrudljivi znanstvenik svoja raziskavanja in oddaj se vedno pošilja v svet dognanja svojega duha.

»Vse življenje me je vodila velika, strast, na ljubezen do Dubrovnička in njegove lepe zgodovine«, mi je rekel goved profesor, ki mi je pripovedoval o svojem delu. Največji del njegovega življenja in udejstvovanja je bil in je v znamenju te ljubezni. Med približno 400 priobčenimi razpravami in študijami, ki jih beleži debeli zvezek bibliografije njegovih del, je velika večina posvečenih dubrovniški zgodovini. Tako globoka in vztrajna je bila njegova volja, prodrati v slavno preteklost njegove, rodne mesta od vseh možnih strani, da se je temeljito poglobil celo v dubrovniško numizmatiko in napisal o njej dve debeli knjigi.

V zadnjem desetletju, odkar živi profesor

Rešetar v Florenci, njegova delavnost nikakor ni upahnila. V teh letih so si sledile temeljite študije o starih dubrovniških pisih, med njimi v izdaji Jugoslovanske Akademije, v zbirki »Stari pisci hrvatski«, študije o Marinu in Doru Držiću ter Šišku Menčetiću. Med večjimi publikacijami poslednjih let, zavzema posebno mesto izdaja srbskega molitvenika dubrovniškega izvora, ki je bil tiskan leta 1512. v Benetkah in ki je najstarejša knjiga tiskana v cirilici. Poleg razprave o tej dragoceni knjigi, sta iz njevejšega časa obširni študiji o »Jeziku pjesama Raninina« in o jeziku Marina Držića (izd. Jugoslovanske Akademije).

Trenutno se bavi gospod profesor s študijem svojega ljubljene Ivana Gundulića, čigar dela je lani izdal, Jugoslovanska Akademija v redakciji profesorja Köblerja. S tiho melanholijo je govoril gospod profesor o Gunduliću, ki je še vse premalo znan in raziskan in o katerem še nekaj časa ne bomo imeli dokončne kritične izdaje. Njegovo sedanje delo, pravi, da bo le majhen prilog k tej dokončni izdaji, ki je še v daljnji bodočnosti.

★

Ob večerih, ki jih prebijemo v toplem, domačem vzdušju Rešetarjevega doma, se gospod profesor rad spominja svojih dijaških let, posebno svojega profesorja Miklošiča, katerega je v letih 1877—78 poslušal na Dunaju. Pravi, da ni zamudil niti enega njegovega predavanja. Brez dvoma je Miklošič mnogo doprinesel k vsestranitvi mladega Dubrovničana v filologijo in lingvistiko, dočim mu z ozirom na literaturo ni mogel dati nikake pobude, kajti o literaturi Miklošič ni spregovoril nikoli. Osebnost Miklošiča dijakom ni bil pristopen. Njegov vpliv na njih je bil omejen na razmerje ex cathedra. V letih 1878, 79 in 80 je študiral Rešetar na graški univerzi pri profesorju Kreku, spet le filologijo. Njegova ljubezen do slovenske, predvsem južne slovenske in prav posebno dubrovniške literature, ki je pozneje rodila tako bogate sadove, je vznikla v mladom znanstveniku spontano. Od svojih slovenskih tovarišev se gospod profesor spominja zlati Požarja, Pintarja in Gabrona, iz dunajskih let profesura pa predvsem našega prijatelja, Nantigala, Kidriča in Ramovša.

Svež in veder na duhu, čvrst na telesu, visoko vzravnal vključ osmemu desetletju, ki gre preko njegove glave, sklonjene nad knjige in velike pole, popisane z njegovo enakomerno, drobno, jasno pisavo — vselej gredo njegovi rokopisi v konceptni obliki v tisk — profesor Rešetar živo sledi vsem dogajanjem v svetu in posebno v svojo domovino, ki ji je ostal zvest z vsem srcem. Njegov duhoviti humor, njegova velika, nezlomljiva življenjska volja, njegov optimizem, njegova zveneca, topla slovanška beseda so vsakomur, ki se mu približa, dar in uteha.

Ob priliki počastitve, ki jo je spoštovanemu profesorju dodelil visoki forum, se tudi Slovenci pridružujemo čestitkam z željo, da bi profesor Milan Rešetar še dolgo vrsto let, v slavo in ponos svoje domovine, živel in delal v zdravju, sreči in miru.

Vida Sturm

Troštov zemljevid

kočevskega okraja

Ravnatelj ribniške meščanske šole, g. Janko Trošt, je pravkar izdal v samozaložbi prekrasen zemljevid kočevskega okraja. Pobudo za izdelavo zemljevida kočevskega okraja je dal g. Trošt, se bivaš okrajni šol. nadzornik Josip Novak. Na njegovo iniciativo se je pričel v poseben fond že leta 1933 iztekati denar, kajti po prvotnih načrtih naj bi Troštov zemljevid kočevskega okraja založil okrajno načelstvo v Kočevju. Živa volja in idealizem sta pripomogla, da je bilo kmalu zbranih 32.000 din, ki so se naložili v kočevsko mestno hranilnico in posojilnico. Z znano dražbo imovine mesta Kočevja, ki je bila pred nekaj dnevi zaključena, pa je tudi zgoraj omenjena glavniča zmaznila. Ta ovira pa nikakor ni zadržala idealnega g. Trošta, da bi kljub vsem zaprekam ne dokončal svojega dela. Zemljevid, v katerega je vložil naporen študij in trud skoraj desetletnega proučevanja krajevnihih imen, je danes dotiskan — na njegove stroške. Dr. Šarabon je zemljevid preobrazil že leta 1935. še ko je bil v pripravi za tisk, se je dr. Joža Rus nanj skliceval v »Kočevskem zborniku«, to se pravi, da je Troštova karta kočevskega okraja kot pripomoček služila avtorjem »Kočevskega zbornika«.

Troštov zemljevid je stenska karta v izmeri 108 cm x 105 cm, izdelana je v merilu 1:50.000. Največja težava pri risanju zemljevida se poraja pri uporabljanju navpične izobrazbe tal. To nalogo je ravnatelj Trošt rešil odlično, saj je navpična razsežnost na njegovem zemljevidu podana zelo plastično. Običajno vsaka geografska karta, ki je izdelana v barvah, sama ob sebi ne učinkuje dovolj plastično, če ni risana s stopnjevanimi barvami. Zemljevid kočevskega okraja pa ima vse tovrstne odlike, ker so izobise močno poudarjene s stopnjevanim barvanjem. V tem pogledu je omenjena geografska karta gotovo ena najlepših, kar jih imamo Slovenci o svoji zemlji. Kot izkušen pedagoški praktik je avtor polagal veliko važnost tudi na oznako krajev v kočevskem okraju, saj vsebuje zemljevid poleg kočevskega mesta tudi oznake za trge, vasi, šole, fare, planinske kočje, gradove, razvaline, rudnike, toplice, gorske vrhove, vrhove s cerkvami, podzemeljske jame, prelaze, reke, potoke in požiralnike. S posebno tehnično izdelavo se jako dobro odražajo na naznačenih krajev tudi vsi sedeži občin v kočevskem okraju in v predelih sosednjih okrajev.

Po prevratu so se v našem časopisu in v revijah pogosto načelniki črkarski boji za pravilna imena krajev po Kočevskem. Z uvedbo novih krajevnihih tabel kočevskega okraja, se je v prav pri poimenovanju napake popravilo in spravilo imena v sklad z onimi na Troštovem zemljevidu. Imenoslovje krajev na omenjenem zemljevidu se povsem ujema z imenoslovjem, ki smo ga zasledili v »Kočevskem zborniku«. Zato naj zgoraj omenjeni zmeda s tablammi odponore zemljevid kočevskega okraja, ki naj bi vsem prizadetim občinam služil za podlago, kako naj se krajevna

imena posameznih vasi in naselij pravilno rabijo. Na vsak način je svoječasna črkarska pravda med bivšim kočevskim okrajnim glavarjem dr. Ogrinom in ribniškim dekanom A. Skubicem marsikaj razjasnila prav glede pravilne rabe imen ne samo kočevskih, ampak tudi slovenskih krajev v kočevskem okraju. Poleg svojega separatnega študija, je avtor vse omenjene činjenice vestno uporabil, mnogo pa mu je v tem oziru pomagal z dragocnimi nasveti tudi dr. Joža Rus, ki po pravici slovi kot naš najboljši poznavalec Dolenjskega kraja.

Kot izrazito plastično topografska karta, bo Troštov zemljevid kočevskega okraja služil uspešno tudi tujekemu prometu v naših krajih. V študijske namene je omejen zemljevid tako rekoč sestavni del »Kočevskega zbornika«, zato naj bi si ga omislili vsi, ki so ta zbornik že kupili in ki proučujejo narodno obrambne probleme slovenske Kočevske.

V prvi vrsti pa je zemljevid namenjen šolam. Zato avtor upravičeno pričakuje, da bodo njegovi stanovski tovariši razumeli žrtve, ki jih je vložil v svoje delo in pohiteli z naročili, ker je naklada majhna. Vse šole v zgoraj omenjenih krajih, bi si morale nabaviti Troštov zemljevid, ki je odlično učilo za domoznanski pouk. Prav tako ga ne bodo mogli pogrešati uradi na tem ozemlju.

Zemljevid, ki je kaširan na platnu, stane 160 din in se naroča pri avtorju: Trošt Janko, ravnatelj meščanske šole, Ribnica.

Lojze Zupane

Zapiski

IZ FRANCOŠKE KULTURE

Francoski kulturni vpliv v Jugoslaviji. V juniju t. l. bo poteklo sto let, kar je srbski knez Miloš poslal v Pariz prve št. pendiste, da se na tamkajšnji univerzi pripravijo za kulturno delo v mladi Srbiji. »Les Nouvelles Littéraires« z dne 20. t. m. se spominjajo te stoletnice z daljšim člankom, ki ga je prispeval Petar Valič (Pierre Valitsch). Pisec poroča na kratko o začetkih francoskega vpliva, nato pa skuša prikazati sedanje stanje, pri čemer postopa čez mero površne, zlasti ko prikazuje sedanje stanje jugoslov. književnosti po posameznih provincih. (Kot najpomembnejša predstavitev francoskega vpliva v slovenski literaturi sta navedena Zupanič in Magajna). Zanimivost je razgovor s starostjo jugoslov. romanistov, prof. Bogdanom Popovićem v Beogradu in pravilnejši so sklepi ob koncu članka glede dejanske razpoložnosti Jugoslovenov nasproti francoskemu narodu in francoski kulturi. Članek je opremljen s sliko beograjskega spomenika Hvalačnosti Franciji.

Glasiščo sodobnega racionalizma. V Parizu je pričel izhajati nova revija »La Pensée Revue du rationalisme moderne«. Obzornik se bo posvečal znanosti, umetnosti in filozofiji. Med sodelavci so Langevin, Politzer, Haldane, Cogniot, Koechin in drugi.

Smrt francoskega slavj. V Dijonu je pred dnevi umrl francoski germanist in slavist Jules Legras, ki je od l. 1929 predaval na filozofsko-literarni fakulteti pariske univerze ruski jezik in literaturo. Le-

gras je mnogo potoval po Rusiji in je izdal o Rusih več knjig: Au pays russe (1894), En Sibirie (1898), L'âme russe (1934), Mémoires de Russie (1921); izdal je tudi rusko slovnico. Sodeloval je v vodstvu revije »Monde slave«, ni pa več udeležil dovršiti spisa, ki ga je pripravil v zadnjih letih »Le vie et l'oeuvre de Gogole«.

Iz politične literature. Maurice Betz je objavil knjigo z naslovom »Portrait de l'Allemagne«, ki v nji prikazuje razvoj Nemčije v starejši in novejši dobi ter zlasti s psihološkega zrišča razlaga zlasti nemškega naroda. — André Suarès je izdal polemično knjigo »Vues sur l'Europe«. — O avstrijskem vprašanju razpravlja Martin Fuchs v knjigi »Un pacte avec Hitler«. — Pri »La Jeune République« je izšel spis Georgesa Hooga »Munich sans lendemain«.

Majniška številka »ženskega sveta« je vsa posvečena materi in ženi. Na uvodnem mestu prinaša članek Dore Vodnikov »Naši materi«, v katerem podaja pisateljica duševni obraz naših mater. P. Hočevarjeva je prevedla globoko občuteno črtico znane bolgarske pisateljice Fani Popovce-Mustafove »Sledovi, ki se ne izgube«, Anli. Černejeva pa je prispevala pesem »Dome« Ostalo vsebino dopolnjuje odlomek iz knjige

S P O R T

Dirke za veliko nagrado Beograda

Na nedeljskih dirkah z motorji okoli MK Ilirije, ki so zasedli po eno

V nedeljo so bile v Beogradu motociklistične dirke za »Veliko nagrado mesta Beograda« v prireditvi beograjskega Touring-kluba.

Dirk so se udeležili najboljši vozači Zagreba, Beograda, Varaždina in ekipa ljubljanske Ilirije s svojim prvakom Jankom Šiško na čelu, razen njega pa sta bila v Beogradu še Vidmar in Lapajne.

Dirka je bila okoli Košutnjaka pri Beogradu. Proga je krožna z neobičajnim zaključkom navzdol, dolga 6400 m, deloma asfaltirana s skupno 129 zelo ostrimi zavoji. Vozači so jo morali prevoziti trikrat.

V nekaj vrstah

Se nekateri nedeljski dogodki

Izmed dogodkov pretekle nedelje, ki jih je bilo v splošnem zaradi slabega vremena in prehoda med sezonami razmeroma zelo malo, moramo naknadno zabeležiti še naslednje:

V Skoplju sta imela prijateljsko tekmo oba krajevna rivala SSK in ligaško moštvo Građanskega. Zanimivo je, da je na papirju slabša enajstorica porazila ligaša kar 6 : 2 (3 : 1).

V Splitu so imeli odločilno prvenstveno tekmo za naslov podsavneza prvaka, v kateri sta nastopila Split in »Majstor s mora«. Po zelo napeti igri je slednjič zmagovalo moštvo Splita — iz enajstmetrovke — 2 : 1 : 0 in si tako priborilo naslov prvaka splitskega podsavza. Na tekmi je bilo 2.000 gledalcev.

V Parizu je bila odigrana mednarodna nogometna tekma med reprezentancama Francije in Walesa, ki se je končala z zasluženom zmago Francozov v razmerju 2 : 1.

Se nekaj o kolesarski dirki okoli Srbije

Včeraj ob 7. jutraj se je na Terazijah v Beogradu začela zanimiva kolesarska prireditve in sicer šestdnevna kolesarska dirka okoli Srbije. Na dirki je nastopilo vsega 44 tekmovalcev, med njimi 11 Rumunov. Od naših vozačev sodeluje na tej dirki šestorica, in sicer Juri Katič, Silvo Krusič, Josip Jaklič, Franc Štibernik, Ivan Pernel, Oskar Žerjav in Pavle Premk. Proga je razdeljena na 6 etap v teje smeri: 1. dan od Beograda mimo Valjeva do Požege (180 km), 2. dan od Požege mimo Kraljeva do Raške (177 km), 3. dan od Raške mimo Kosovske Mitrovice do Skoplja (202 km), 4. dan od Skoplja mimo Vranja do Niša (201 km), 5. dan (po enodnevnem odmoru) od Niša mimo Paračina do Kragujevca (130 km) in 6. ali zadnji dan od Kragujevca do Beograda (124 km). Dirkači se bodo vrnili v Beograd v nedeljo 28. t. m. okoli 10. dopoldne na igrišče Jugoslavije. Dirko prireja beograjski tisk s sodelovanjem radijske postaje in kolesarskega podsavza.

Znak za večerajšnji start je dal minister za telesno vzgojo Čejović. Po prvih vesteh s poti na prvi etapi se je razvila še kar takoj huda borba. V 94 km oddaljeno Valjevo je prispel prvi Prosinek v času 2.55, čeprav je imel še defekt na gumi. Plasilar se je tudi Katič, Štibernik pa je odstopil.

Angleži tretjič na igrišču

Svojo zadnjo tekmo na letošnji turneji po celini bodo angleški nogometaši odigrali jutri v Bukarešti proti reprezentanci Rumunije. Tekmo bo sodil Belgijec Langenus, med strankima sodnikom je tudi naš Vasa Stefanović. To bo torej zadnja prilika za doseg pozitivnega rezultata in še edina možnost, da se nekoliko popravi toliko opevana slava angleškega nogometa. Verjetno je, da bodo morali Rumuni nositi vse breme milanskega in beograjskega izida in bodo vsaj njim Angleži tudi v številnih pokazali, kako se igra nogomet.

Izredni občni zbor JNS.

Z napetostjo pričakovani izredni občni zbor, na katerem naj se dokončno spravi v tek vprašanje reorganizacije našega vrhovnega nogometnega foruma, je določen za jutri v Beogradu. Za ta zbor vlada seveda v vseh sportnih krogih veliko zanimanje. Po časopisnih vesteh se mora sklepati, da delegati zagrebškega in splitskega podsavza na ta občni zbor ne bodo prišli, ker jih je novo ustanovljena »Hrvatska sportna sloga« zdaj še enkrat pozvala, da se morajo brezpogojno ravnati po sklepih občnega zbora z dne 14. t. m. in besedi lu resolucije, ki so jo takrat glede odnošajev do JNS sprejeli hrvatski klubi.

Disciplin na olimpiadah je zmerom več!

V Helsinkih bo na prihodnje leto 133 Spored olimpijskih iger v Helsinkih prihodnje poletje bo obsegal tri tekme več kakor so jih imeli leta 1936. v Berlinu. Na finski olimpiadi bodo olimpijske tekme za zlato, srebrne in bronaste kolajne razporejene po posameznih sportnih panogah takole:

v atletiki 33, v telovadbi 8, v plavanju 15, v polu v vodi 1, v veslanju 2, v jadra-

ge »Gospa Curie«, članek Angele Vodote. ve »Delež kmetijske in delavske žene v narodnem obcestvu«, ob tridesetletnici umetniškega delovanja Pavle Lovsetove pa je posvetila nekaj vrst tej naši umetnici ga. Pia Lipovšek-Menardi. V članku »Pota bolgarske žene« je podal bolgarski akademik Stefan Atanasov kratak pregled dela. vanja bolgarske žene, zbrane v svojih družinih. Številko zaključuje zanimivosti in praktični nasveti v prilogi »Naš dome«.

»Razorice« Osmajniška številka »Razorice« prinaša na uvodnem mestu povest Venceslava Winklerja »Trgovina sredi sveta« z ilustracijami Draga Vidmarja. Ivanica Kalinova je posvetila kratak sestavek materinim rokam, Eliška Krasnohorska je zastopana s pesmijo »Noč nad gorami«. Nadaljujejo se Kljukecove prigode izpod peresa Jos. Brinarja, z ilustracijami Mak. sima Gasparija. Mično zgodbo o Cerklinskem jezeru je prispeval Ivan Vuk, Danica Gruden pa pesem »Bohnik«. Nadalje prinaša številka Kiplingovo zgodbo po češki prireditvi »Zakaj ima kamela grbo«, reportažo o modernih velemlnih izpod peresa Ivana Matičića, popis Zupanove jame, ki ga je prispeval Lojze Zupane, »Osvojitev Kastela« Albina Zavrla, z ilustracijami Tl. neta Kosa in več drobnih zanimivosti ter člankov iz našega gospodarstva.

Košutnjaka so startali tudi trije vozači

prvo in drugo ter dve tretji mesti

Najboljši čas dneva je dosegel Uroič iz Zagreba s svojim DKW kompresorjem pred Jankom Šiško, ki mu je bil ves čas vožnje kljub težkemu stroju zmerom za petami in je prišel drugi na cilj.

V turni kategoriji 1200 cm je dosegel prvo mesto z 800 cm Puchom Vidmar Stane po srđiti borbi z Beograđčanom Tio-savljevićem na Zündapp-motorju. Kot tretji se je plasiral v tej kategoriji Lapajne na »Jawic«, ki jo je dobil na razpolago od beograjskega zastopnika tvrdke.

Ekipa MK Ilirije si je skupno priborila eno prvo, eno drugo in dve tretji mesti.

nju 4, v kajakaškem sportu 9, v rokoborbi 14, v brezmotornem jadranju 2, v dviganju uteži 5, v boksu 8, v streljanju 5, v sabljanju 7, v modernem petoboju 1, v jahanju 6, v kolesarstvu 6 ter v nogometu 1.

Prvič bo prihodnje leto na sporedu olimpijskih iger tudi brezmotorno letenje kot pravo tekmovalstvo za olimpijski naslov. Razen tega letenja in nogometa so vse te tekme določene za proslavo moderne olimpiade. Spored je bil razširjen še z onimi disciplinami, ki jih je uvrstil mednarodni olimpijski odbor na svojem sestanku leta 1936. v Berlinu. To so hoda na 10 km, met kroglice, skok v daljino in tek na 200 m za ženske ter dve posebni disciplini v streljanju.

Zanimivo je pogledati, kako se je število disciplin na posameznih olimpiadah večalo skoraj vsaka štiri leta in je v minulih 44 letih leta 1920. v Anversu dosegel višek, prihodnje leto v Helsinkih pa bo sicer nekoliko disciplin manj kakor jih je bilo takrat, zato pa vendar za štiri več kakor v Berlinu.

Ta lestvica napredka v številu olimpijskih disciplin kaže naslednjo sliko: leta 1896. v Atenah 44 disciplin, leta 1900. v Parizu 55, leta 1904. v St. Louisu 68, leta 1908. v Londonu 92, leta 1912. v Stockholmu 103, leta 1920. v Anversu 141, leta 1924. v Parizu 126, leta 1928. v Amsterdamu 113, leta 1932. v Los Angelesu 118, leta 1936. v Berlinu 129, l. 1940. na XII. olimpiadi v Helsinkih pa jih bo — 133.

Iz Julijske krajine

Reorganizacija socialnega zavarovanja

S 1. majem je bila socialna zavarovalna služba v vsej državi reorganizirana. V smislu dekreta, ki vsebuje reformne določbe za vsa socialna zavarovanja industrijskega, obrtniškega in trgovaškega namene, sta se delavstva, so se pričeli s 1. majem pobirati tudi novi, nekoliko višji prispevki za starostno zavarovanje za zavarovanje proti nezgodam, tuberkulozi, brezposelnosti ter za družinsko zavarovanje. Določene so bili naslednje tarife: Prispevki znašajo pri mesečni plači do 150 l. skupno po 23,10, od 150 do 250 po 32,20, od 250 do 400 po 47,30, od 400 do 600 po 62,90, od 600 do 800 po 81,10, od 800 do 1000 po 96,40, od 1000 do 1200 po 111,60, od 1200 do 1400 po 127,90 in pri plačah preko 1400 l. na mesec po 142,90 l. pri tedenskih plačah pa do 12 l. po 2,40, od 12 do 24 po 3,60, od 24 do 36 po 4,80, od 36 do 48 po 6,00, od 48 do 60 po 8,10, od 60 do 84 po 9,60, od 84 do 108 po 12,20, od 108 do 132 po 14,10, od 132 do 156 po 16,50 in pri tedenskih plačah preko 156 l. po 18,20 l. Polovica prispevkov gre v breme delodajalcev. Za poljske delavce te določbe ne veljajo.

Drobne novice

Rezov grob. V Rimu je nenadoma umrl rezervni podporočnik in industrijski izvedenec Marij Uršič, po rodu iz Trsta. Preostali naši so žalje!

Na sodišču v Gorici je bila pred dnevi razprava proti 40 let staremu Albinu Mijanju iz Ločnice, ki se je lani brez potnega lista odpravil čez mejo. Mijan se je pred nekaj tedni sam vrnil in se je prijavil oblastem. Bil je aretiran in sedaj obsojen na 6 mesecev zapora ter plačilo sodnih stroškov.

Beg v Nemčijo. Lani v juliju se je 22-letni Anton Komarč iz smrtne pri Kojškem odpravil z doma, ne da bi domačin povedal kam se je namenil. Odtlej se ni več oglašal. Karabinjerji so uvedli preiskavo in po nekaj tednih dognali, da je fant zbežal čez mejo. Na začuden vseh se je iz Brd odpeljal na Južno Tirolsko in v bližini Brennerskega prelaza skrivaj prestopil mejo. Sedaj so ga prijavili gor. škemu sodišču.

Novi invidijski komisar posojilnice v Štebeljah. Posojilnica v Štebeljah na Cerkljanu je že daljši čas v likvidaciji. Pri njej se je zvrstilo že nekaj likvidacijskih komisarjev, ki se po zakonu o kmetijskih in obrtniških posojilnicah izmenjujejo vsakih 6 mesecev, če se jim njihova poslovanja doba posebej ne podaljša za enak nadaljni rok. Sedaj je bil imenovan za komisarja štebeljske posojilnice dr. Gauparje Tjuzing.

Novi gorški mestni svet. Pretekli petek so bili na gorški prefekturi zaprisoženi novi člani mestnega sveta. Dosedanjemu svetu je potekla poslovna doba. Večina mestnih svetnikov so natomestili novi ljudje. Novi člani mestnega sveta so bili imenovani s posebnim dekretom pred nekaj tedni. Mestni svet šteje 22 članov. Med njimi so tudi Josip Codelli, dr. Bruno Cosser (Kozar) in Ivan Trobitz.

Avto do smrti povozil kolesarja. V bližini Sv. Lucije se je pripetila pred kratkim huda nesreča. Osební avto, ki ga je vodil Josip Cijan v smeri proti Gorici, je na nekem ostrém ovinku podri 24-letnega kolesarja Josipa Podorka iz Volč. Avto je vrge fant s kolesa z veliko silo proti škampi ob cesti. Cijan je nesrečno sicer takoj prejel v Sv. Lucijo k nekemu zdravniku, ki mu pa ni mogel več pomagati. Nekaj ur po nesreči je Podorek podlegel smrtnim notranjim poškodbam.

Nevaren pade. Pod Sv. Valentinom se je smrtno ponesrečila 30 let stara Katrika Drufova. V četrtke zvečer se je doma podala na balkon v prvem nadstropju, da bi se naužila nekoliko svežega zraka. Naglila pa se je pri tem predaleč čez ograjo balkona in padla čez njo na hodnik pred hišo. Nesrečna žena si na kamnitih tleh prebila lobanjo. Odpeljali so jo takoj v gorško bolnišnico. Njeno stanje je resno.

Usad ubil delavca. Blizu Bovca, kjer grade neko cesto, se je pripetila pred kratkim huda nesreča. Ko so izpodkopali del rebri nad cestno traso, se je nenadno usleda plast zemlje. Usad se je zrušil na 47-letnega Petra Trebšeta iz Srpence in ga popolnoma pokopal. Velika skala je Trebšeta zadela v glavo. Ko so ga tovariši rešili izpod usada, je bilo njegovo življenje že pri koncu. Sicer so ga še v naglici prepeljali v gorško bolnišnico. Imel pa je nevarne poškodbe po vsem telesu in počila mu je lobanja in je že nekaj ur pozneje poškodbam podlegel.

Smrtna nesreča v tržaškem pristanišču. Pred dnevi se je v tržaškem pristanišču smrtno ponesrečil carinski inspektor Lojze Lovat. V nekem skladišču se je povzpela v 4. nadstropje in na zunanem hodniku pregledoval neko blago. Nenadoma je na hodniku izgubil ravnotežje in padel z njega na kamnita tla pred skladiščem. Skladiščni hodniki namreč nimajo ograje. Lovat si je razbil lobanjo in dobil še druge smrtno notranje poškodbe. Umrl je v tržaški bolnišnici nekaj ur po nesreči.

Otok utonil v kalu. V bližini Ajdovščine je pretekli četrtek v nekem kalu utonil 3 leta stari Tonček Čermelj. Čermeljevo so ga pogrešili že v četrtek zvečer. Iskali so ga ves noč. Naslednje jutro so pastirji našli njegovo trupelce v kalu.

Iz Ptuj

— Akademija francoskega krožka. Francoski krožek je 19. t. m. v lepo okrašeni dvorani Dijaškega doma priredil z dijakih državne realne gimnazije in s sodelovanjem svojih članov akademijo, pri kateri so se razdelila darila Francoskega konzulata in Francoskega inštituta v Ljubljani med one, ki so se izkazali kot najboljši v francoščini. Predsednik g. dr. Fermevc je s prisrčnimi besedami pozdravil zastopnike oblastev, v prvi vrsti pa je izrekel obredoslovo g. prof. Lacroixu, ki je prispel na to slavnost iz Ljubljane. Naglašal je tradicionalno prijateljstvo, ki veže jugoslovanski narod z velikim francoskim narodom, prijateljstvo, ki je bilo preizkušeno na bojnih poljanah. Mladino je opozar

L. WINDER:

Gospod iz Konopišta

Roman o Francu Ferdinandu

(Avtoriziran prevod)

»Grofica vas je hotela spoznati«, je vneto rekel Franc Ferdinand, »ker upava, da boste najini hiši zvest prijatelj. Mnogo sem ji pripovedoval o vas, posebno iz svojih otroških let. Nisem ji zamolčal, da imate proti najini zvezi enake pomisleke kakor dvor. »Daj mi, da ga najprej spoznam«, je rekla, »ko me bo poznal, ne bo krivično sodil, nič krivega ne bo rekel cesarju o naju dveh, zanesem se na njegovo pobožno srce.« Prav za prav vas, da vam odkrito povem, nisem mislil več prositi za obisk, kajti prav od vas se nisem nadejal sovraženega stališča. Vendar pa soglašam z grofico v tem, da se imate pravico prepričati, ali je vaša sodba pravična. Oglejte si jo torej dobro! In povejte cesarju, kakšen je vas vtis. Samo to, nič drugega ne. Prepričan sem, da bo cesar osupnil, ko bo slišal iz vaših ust, da je moja bodoča žena drugačna, ne takšna, kot so mu jo opisali. Kdo ve, kaj vse pripoveduje o naju malopridna tolpa, ki jo je spravil Montenuovo na nogo! Zato potrebujeva človeka, ki nama bo naklonjen, prijatelj, ki bo ustavil Montenuovo delo. To morate biti vi. Vi, nihče drug ne. Ali se smem zanesti na vas? Ali vam morda kaj na grofici ne ugaja? Terjam, da ste docela odkriti in poštenji.

»Namestni škof si je položil roko na srce: »Cesarska visokost, ker dovolite, smem torej pri-

znati, da se mi zdita grofici milina in razumnost občudovanja vredni. Ne zamerite, grofica, da povem to vpricho vas. Slišati je kakor neroden poklon, a je vendar čista resnica. In resnico sme človek zmerom povedati.« Grofica se je nasmehnila. Namestni škof ji je resno in odločno pogledal v oči ter nadaljeval: »Čutim pa dolžnost, da povem vso resnico. Zato se drzmem vpricho njegove cesarske visokosti apelirati na vašo razumnost, grofica. Cesar smatra iz najresnejših razlogov državne koristi za neogibno potrebno, da ne stremite po mestu, ki vam ga zaradi neprekršljivih določb rodbinskega ustava ni moči priznati. Prisrčno vas prosim: storite iz ljubezni, češar ne marate storiti iz spoštovanja do cesarjeve volje!«

Franc Ferdinand je poskočil. Zofija mu je položila roko na komolec, kakor da bi ga hotela pomiriti.

»Ne razburjaj se, Franci«, je rekla in ga pogladila po komolcu. »Prosim, prosim, ne reci ničesar. In daj mi, da izpregovorim s... s tvojim bivšim prijateljem še besedico v štiri oči.«

Franc Ferdinand je tresoč se od jeze gledal namestnega škofa. Dr. Marschall se je bal, da ne bi neobzdranec v prihodnjem trenutku planil nadenj in ga udaril.

»Prosim te, Franci«, je ponovila Zofija. »Pojdi zdaj.«

Franc Ferdinand si je potegnil z roko po čelu, se obrnil in odšel.

Zofija je pristopila k namestnemu škofu in z rezkim glasom rekla:

»Slišala sem, da ste zelo častihlepn. Radi bi postali dunajski nadškof. Porok sem vam, da ne boste tega cilja nikoli dosegli.«

Preden je prišel namestni škof do sape, je grofica zapustila salon.

28. junij

Franc Ferdinand je zvedel, da je cesar sklenil neizprosno braniti načelo zakonitosti in prisiliti prestolonaslednika, da se odreče ali ženitve z grofico Chotkovo ali prestolonasledstva. Po mnogih bridkih porazih svojega življenja je hotel Franc Jozef izvajati vsaj to zmago. Zato je dobivalo ženitveno vprašanje v očeh dvora ter avstrijske in ogrske vlade pomen, ki se je moral zdeti neprijetnemu človeku pretiran, da smešen. Plemenitiši so sklepali stave, češ: čigava volja bo obveljala, volja Franca Jozefa ali Franca Ferdinanda. Ljudstvo pa, ne izvzemši dunajskih prebivalcev, ki so drugače strastno vlekli dvorske čenče na uho, se vobče ni menilo za »Chotkovino zadevo«. Franc Ferdinand je bil neprijatelj. Češka grofica, s katero se je hotel oženiti, ni ugajala nikomur, kdor jo je videl. Pripovedovali so, da je zelo ošabna, zelo skopa, zelo častihlepn in da ne razume šale. Ali prestolonaslednik dobi svojo grofico ali ne, je bilo ljudstvu deveta skrb. Vsi poznavalci dunajske ljudske duše so se čudili, da ni izkazovalo prebivalstvo dvojici, ki so jo hoteli po sili razdružiti, nikakih simpatij.

Zaljubljen dvojica ni imela zaveznikov. Vabam in grozjam kneza Montenuova se ni nihče upiral. eL Janacek se ni dal premetiti. Okrog zvestega komornega sluga se je začelo v prvih tednih novega stoletja čudno snubljenje visokih gospodov. Sam knez Montenuovo ga je odlikoval s povabilom ter ga poprosil, naj odvrne prestolonaslednika od ženitvene zamisli, ki je bilo že lepo število grofov, generalov, škofov, grofic in dvornih dam po Montenuovem nalogu bolj ali manj spretno poizkusilo prepričati vrliga moža o zlem značaju grofice Chotkove. Janacek, ki mu je prestolonaslednik zaupal kakor nikomur drugemu ne, so imeli za edinega človeka, ki bi mogel vplivati na svojeglav-

neža. Ponujali so odljudnemu komornemu slugi mnogo denarja in lepo posestvo, po katerem je zdavnaj hrepenel. Nič ni zaleglo. Janacek je ostal nedostopen. Gospodarjeva volja mu je bila najvišja zapoved.

Ko je rok, ki si ga je bil cesar izgovoril, potekal in je Franc Ferdinand z vseh strani slišal, da mu misli cesar odbiti dovoljenje za ženitev, je obšla Zofija rešilna misel. Nasvetovala je ljubljenu prijatelj, naj se zatečeta k svetemu očetu po pomoč. Papeževa beseda je pri Francu Jozefu veliko zalegla. Če bi se dal papež pogovoriti in bi odobril zakonsko zvezo bodočega cesarja z neenakorodno ženo, bi bilo mnogo doseženega, nemara celo vse. Zofija je menila, da je treba svetemu očetu povedati, da bo velika katoliška država dobila v bodočem cesarju pobožnega, papežu otroško vdanega vladarja; da žena, ki se želi bodoči cesar z njo poročiti, prekaša s pobožnostjo in vernostjo vse nadvodinjce, prince in redovne gospe; da je bodoči cesar sklenil po svojem nastopu neusmiljeno iztrebiti sovražnike katoliške cerkve in vrniti duhovščini moč, ki je bila Rimu izza vlade Jozefa II. v Avstriji odvzeta. Ne prestolonaslednikova nameravana ženitev, temveč njegova odstranitev, krivična postavitev drugega prestolonaslednika, bi prizadejala katoliškemu prebivalstvu in cerkvi neizmerno škodo ter morda za zmerom preprečila nadvlado rimskokatoliške vere v Srednji Evropi. Vse to, je menila Zofija, bo treba svetemu očetu kar najprepričevalneje razložiti.

Franc Ferdinand je takoj izprevidel, da je ta pot edina, ki ga utegne privedi do cilja. Marija Terezija, materinsko skrbna mameča, ki je te mesece prvič bridko obžalovala, da ni imela pri dvoru nič veljave in nič vpliva, je ponudila, da se takoj odpelje v Rim in sporoči svetemu očetu prošnjo Franca Ferdinanda. Prevzet od novega upanja, je nadvojvoda hvaležno sprejel ponudbo.

MALI OGLASI

Letovišče

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 din

»Vila Dagmar«

Selce, poleg Crikvenice, poznana meščanska kuhinja tik kopališča, se priporoča zaradi dobre prehrane in udobnih sob. Za daljše letovanje zahtevajte ponudbo, 12533-38

Službo dobi

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 din

Kuhar

(preravnar moč), dobi mesto za letoviški hotel, Polna in zimski sezona. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gorenjsko«, 12043-1

Frizerko

dobro moč, plača 600—800 din v dobrega pomočnika, sprejem takoj. — Bradar Sane, Medvedova 22, Ljubljana VII. 12922-1

Slastičarski pomočnik

perfektno, dobi mesto. Ponudbe na Sidonia Pauko, Murska Sobota. 12913-1

Vodja opekarne

s 15 letno prakso, želi premetiti službo. — Prevajec tudi vsak obrat v akord. Evčeban v vseh poslih. — Kavcije zmožen. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Delam za tri«, 12911-1

Čevljarstva

prikojevalca sprejem takoj, Bleweto-va cesta 48. 12924-1

Samostojna pomočnica

poslovno večja plačev in kostumov, dobi takoj dobro in stalno službo, nadalje dve pomočnici za obleke in praktikanke, sprejme atele Mire Skabar, Aleksandrova cesta 5-II. 12934-1

KRAJEVNE ZASTOPNIKE

raznašalce — išče

TVORNICA KVASA

Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Kvas«, 12934-1

G. T. Rotman;

S Pegazom — okrog sveta

48

Strah in groza, kako sta skakala. Kadar je priletel Mirko na tla, je plaval gospod Jodelberger visoko v zraku, in narobe. A vrli Tirolec ni računal z levo hitrostjo; kajti zver je znala presneto naglo dirjati in jima je bila kmalu za petami. Jemnasta, jemnasta, kaj bo z njima!

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Vesten

knjigovodja

izvrstna moč, perfektno v slovenščini, srbščini in nemščini, želi menjati mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Perfektne«, 12909-2

Starejša prodajalka

galanterijske stroke, išče mesto prodajalke ali blaginčarke. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lepa preteklost«, 12914-2

Dragocenosti

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 din

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah ČERNE - juvelir, LJUBLJANA, WOLFOVA. 12923-1

Hlapca

oženjenega, vajnega konj (žena krav) ter drugih del sprejem takoj. Ponudbe pod »Marilj 66« na ogl. odd. Jutra. 12929-1

Kuharico

za hotel na Bledu, sprejem takoj. Ponudbe s priporočili: Smid, Zidovska ul. 6-I, Ljubljana. 12931-1

Krojaške pomočnice

izurjene, išče salon »Ladje, Kreditna banka. 12748-1

Brivski pomočnik

dobi takoj službo, Krajec Franc, Cernetova 23, Ljubljana VII. 12932-1

Službe išče

Beseda 50 par, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 din

Lesni manipulant

z daljšo prakso, zmožen vseh v stroko spadajočih del išče službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lesni manipulant«. 12750-2

Mehanično tkalnico

kompletno, v obratu, dnevna produkcija 230 m, takoj ugodno prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pri Ljubljani«, 12923-30

Prodaj

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 din

Dva spalna fotelja

dobro ohranjena, prodam in različno pohištvo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 12920-6

Štanco

za rezanje lepence, usnja ali slično, na pogon z žeremico, prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 12919-6

Železna ograja

lepa, močna, okoli 10 tekočih metrov, naprodaj. Poizve se v Franciskanski ul. 4, dvorišče. 12888-6

Auto, moto

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 din

Motorno kolo

popolnoma novo s Sachs motorjem, nevoženo 98 cm, ugodno prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Jutrova nagrada«. 12887-10

INSERIRAJ V »JUTRU«

Stanovanja

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 din

Mirna stranka

odrasle osebe, išče dvo-sobno stanovanje s priključki. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »M 39«. 12848-21a

Sobo odda

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 din

Novo opremljeno sobo

z dvema posteljami, oddaja 1—2 osebam za junij. Stančeva 19-1. 12915-23

Lepo opremljeno sobo

s souporabo kopalnice, oddaja 1. junija gospodini. Medvedova cesta 5, parter (v bližini gor. kolodvora). 12906-23

Opremljeno sobo

s posebnim vzhodom in souporabo kopalnice, oddaja stalnemu gospodu. Ogled vsak dan tekom popoldneva. Fignerjeva ul. 6-III, levo. Vogal liške ulice. 12905-23

INSERIRAJ V »JUTRU«

Sobe išče

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 din

Prazno sobo

išče gospodinja. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Takoj 150«. 12912-23a

Uradnica

išče sobo s popolno oprebo za 1. junij po možnosti v bližini Cigaletove ulice. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Udobnost«. 12933-23a

Dopisi

vsaka beseda 2 din, davek 3 din, za dajanje naslova 5 din, najmanj 12 din

Mlekarno

takoj oddam. Poizve se: Sv. Petra cesta št. 53. 12907-19

INSERIRAJ V »JUTRU«

ZDRAVILIŠČE GLEICHENBERG

PRI GRAZU

300 m NAD MORJEM. — NAJBOLJE PRESKUSENO: ZA ASTMO, KATARJE, SRČNE BOLEZNI, EMFIZEM.

DIREKтни VOZovi: WIEN — ZDRAVILIŠČE GLEICHENBERG.

PENSION OD RM 4.—

PROSPEKTE DAJE UPRAVA ZDRAVILIŠČA.

SEZONA OD 15. APRILA DO SREDINE OKTOBRA.

PREMOG

KOKS — DRVA

nudi

I. Pogačnik

BOHORICEVA 5.

Telefon 20-59.

Postrežba brezhibna.

Od Vas je odvisno, da imate obliko vedno kot novo

zato jo pustite redno kemično čistiti ali barvati v tovarni

JOS. REICH

Ljubljana

Poljanski nasip 4-6

Pralica — Svedlerkalcina

Umrla nam je naša ljubljena hčerka, sestra, teta in svakinja, gospa

Zinka Wester

priv. uradnica

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, dne 24. t. m. ob pol 5. uri popoldne iz hiše žalosti Hradskega c. 8, na pokopališče k Sv. Križu. LJUBLJANA, dne 22. maja 1939.

žalujoči ostali

Mestni pogrebni zavod Občina Ljubljana

Umrla nam je naša ljubljena hčerka, sestra, teta in svakinja, gospa

Zinka Wester

priv. uradnica

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, dne 24. t. m. ob pol 5. uri popoldne iz hiše žalosti Hradskega c. 8, na pokopališče k Sv. Križu. LJUBLJANA, dne 22. maja 1939.

žalujoči ostali

Mestni pogrebni zavod Občina Ljubljana

Umrla nam je naša ljubljena hčerka, sestra, teta in svakinja, gospa

Zinka Wester

priv. uradnica

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, dne 24. t. m. ob pol 5. uri popoldne iz hiše žalosti Hradskega c. 8, na pokopališče k Sv. Križu. LJUBLJANA, dne 22. maja 1939.

žalujoči ostali

Mestni pogrebni zavod Občina Ljubljana

Umrla nam je naša ljubljena hčerka, sestra, teta in svakinja, gospa

Zinka Wester

priv. uradnica

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, dne 24. t. m. ob pol 5. uri popoldne iz hiše žalosti Hradskega c. 8, na pokopališče k Sv. Križu. LJUBLJANA, dne 22. maja 1939.

žalujoči ostali

Mestni pogrebni zavod Občina Ljubljana

Umrla nam je naša ljubljena hčerka, sestra, teta in svakinja, gospa

Zinka Wester

priv. uradnica

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, dne 24. t. m. ob pol 5. uri popoldne iz hiše žalosti Hradskega c. 8, na pokopališče k Sv. Križu. LJUBLJANA, dne 22. maja 1939.

žalujoči ostali

Mestni pogrebni zavod Občina Ljubljana

Umrla nam je naša ljubljena hčerka, sestra, teta in svakinja, gospa

Zinka Wester

priv. uradnica

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, dne 24. t. m. ob pol 5. uri popoldne iz hiše žalosti Hradskega c. 8, na pokopališče k Sv. Križu. LJUBLJANA, dne 22. maja 1939.

žalujoči ostali

Mestni pogrebni zavod Občina Ljubljana

Umrla nam je naša ljubljena hčerka, sestra, teta in svakinja, gospa

Zinka Wester

priv. uradnica

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, dne 24. t. m. ob pol 5. uri popoldne iz hiše žalosti Hradskega c. 8, na pokopališče k Sv. Križu. LJUBLJANA, dne 22. maja 1939.

žalujoči ostali

Mestni pogrebni zavod Občina Ljubljana

Umrla nam je naša ljubljena hčerka, sestra, teta in svakinja, gospa

Zinka Wester

priv. uradnica

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, dne 24. t. m. ob pol 5. uri popoldne iz hiše žalosti Hradskega c. 8, na pokopališče k Sv. Križu. LJUBLJANA, dne 22. maja 1939.

žalujoči ostali

Mestni pogrebni zavod Občina Ljubljana